

VUOSIKERTOMUS 2001

TIEDOTTAMINEN

Novo julkistaa vuoden 2002 aikana kolme osavuositiedotusta:

- 1-3/2002 tiistaina 7. toukokuuta 2002 klo 9.00
- 1-6/2002 tiistaina 6. elokuuta 2002 klo 9.00
- 1-9/2002 keskiviikkona 30. lokakuuta 2002 klo 9.00

Sijoittajasuhteista vastaavat henkilöt

- Jorma Kielemniva, konsernijohtaja
- Martti Ala-Härkönen, johtaja, talous, rahoitus ja liiketoiminnan kehitys
- Saara Raitanen, viestintäjohtaja

Osavuositiedotukset ja muut pörssitiedotteet julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Kaikki tiedotteet viedään myös yhtiön internet-sivuille osoitteeseen www.novogroup.com. Ne voi myös tilata Novon viestinnästä:

- postitse osoitteesta Valimotie 17, 00380 Helsinki
- sähköpostilla osoitteesta info@novogroup.com
- faksilla numerosta 0205 66 3830
- puhelimitse numerosta 0205 66 2405

SISÄLLYSLUETTELO

■ Novo sijoituskohteena

Osakkeenomistajille	4
Novo lyhyesti	6
Novon toimintaympäristö	6
Novon liiketoiminnot	8
Novon strategia	10

■ Liiketoiminnan vuosi 2001

Toimitusjohtajan katsaus	13
Verkostoituminen	15
Henkilöstö	16
Divisionakatsaukset	
Infraratkaisut	18
Ohjelmistotuoteratkaisut	20
Asiakaskohtaiset ratkaisut	22
Uudet liiketoimintaratkaisut	24

■ Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus	27
Konsernin tuloslaskelma	31
Konsernin tase	32
Konsernin rahoituslaskelma	34
Novo Group Oyj:n tuloslaskelma	35
Novo Group Oyj:n tase	36
Novo Group Oyj:n rahoituslaskelma	38
Tilinpäätöksen liitetiedot	39
Tilintarkastuskertomus	49

■ Muut tiedot

Corporate Governance	50
Yhteystiedot	53

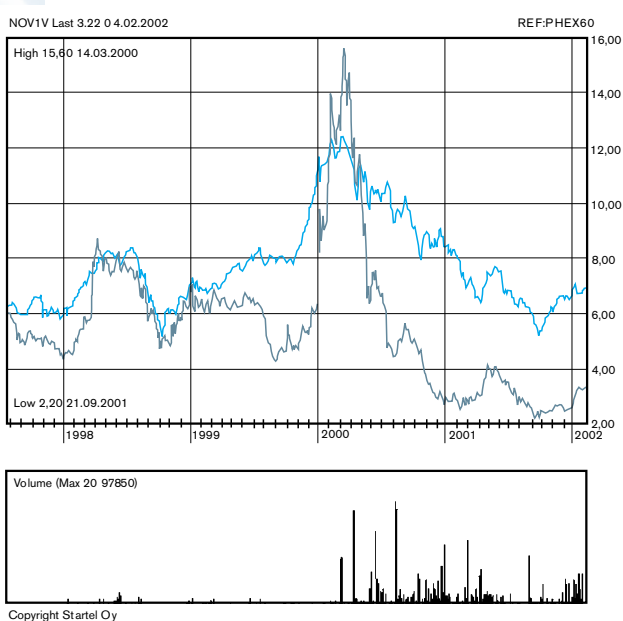
Vuosi 2002 on Novon kolmekymmentävuotisjuhlavuosi. Merkkipäivää vietetään 10.11.2002.

OSAKE JA OSAKKEENOMISTAJAT

Novo Group Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake tuottaa yhtiökokouksessa yhden äänen. Yhtiön kauppakisteriin merkitty ja täysin maksettu osakkeiden omaisuus oli vuoden 2001 lopussa noin 5,9 miljonia euroa. Liikkeelle laskettujen osakkeiden kokonaislukumäärä oli 35 099 785 kappaletta.

Kaupankäynti osakkeella

Novon osakkeen kaupankäyntitunnus Helsingin Pörssissä on NOV1V. Osakkeen pörssierä on 50 kpl.

■ Novo
■ HEX-portfolio

Vuoden 2001 aikana yhtiön osakkeita vaihdettiin 15 533 000 kappaletta, joka vastaa 45,9 % osakkeista. Osakkeen llin kaupankäyntikurssi vuoden aikana oli 4,3 euroa ja alin 2,05 euroa. Novon osakekannan markkina-arvo oli vuoden lopussa 88,2 miljoonaa euroa.

Osakerekisteri

Luetteloa Novon osakkeenomistajista ylläpidetään Suomen Arvopaperikeskuksen tietokannassa. Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan yhteystiedoissaan tapahtuneet muutokset siihen tilinpitäjayhteisöön, missä hänellä on arvo-osuustili.

Yhtiökokous 2002

Novo Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 19.3.2002 klo 10.00 yhtiön pääkonttorissa Helsingissä osoitteessa Valimotie 17.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 8.3.2002 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä pidettävään Novo Group Oyj:n osakasluetteloon.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, mikäli osakkeenomistaja oli merkitty yhtiön osakasluetteloon ennen 9.9.1997 tai mikäli osakkeenomistaja on yhtiölle ilmoittanut ja selvittänyt saantonsa.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan Tuula MacIntoshille, joko osoitteella Novo Group Oyj, PL 38, 00381 Helsinki, puhelimitse 0205 66 2301 tai faksilla 0205 66 2770 viimeistään 15.3.2002 klo 16.00.

Kirjeitse ilmoittauduttaessa on kirjeen oltava perillä ennen ilmoittautumispäivän päättymistä. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan samaan paikkaan ilmoittautumisajan kuluessa.

Yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat

Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaiset asiat sekä hallituksen esitykset yhtiökokoukselle. Hallituksen esitykset vuoden 2002 yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista on julkaistu pörssitiedotteena 14.2.2002.

Osingot

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että 31.12.2001 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,12 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 22.3.2002 ja osinkojen maksupäivä 2.4.2002.

Niille osakkeenomistajille, jotka eivät ole siirtäneet osakekirjojaan arvo-osuusjärjestelmään täsmäytyspäivään mennessä, osinko maksetaan arvo-osuusjärjestelmään siirtämisen jälkeen.

Osinkopolitiikka

Novo Group Oyj:n tavoitteena on noudattaa tulosta myötäilevää osinkopolitiikkaa pyrkien kuitenkin säilyttämään vuosittain maksettavan osingon määrä tasaisena. Jaettavan osingon määrä on kuitenkin riippuvainen Novo Group Oyj:n ja konsernin tulevasta taloudellisesta asemasta ja tuloksesta, kassavirroista, käyttöpääoman tarpeesta sekä muista tekijöistä, joita hallitus pitää olennaisina, sekä viime kädessä yhtiökokouksen päätöksistä.

Osakeannit ja omat osakkeet

Novo Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous 21.3.2001 antoi hallitukselle valtuudet päättää osakepääoman korottamisesta sekä omien osakkeiden hankkimisesta ja luovutuksesta.

Hallitus käytti valtuuttaan laskea liikkeelle uusia osakkeita 19.9.2001. Osakkeita laskettiin liikkeelle 720 805 kappaletta, joka vastaa 2,05 % yhtiön osakepääomasta. Osakeanti suunnattiin Digital Open Network Environment Oyj Donelle yrityskauppaa koskevan osakevaihtosopimuksen mukaisesti.

Erittely uusista osakkeista ja merkintähinnoista esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Osakkeiden merkintähinnan perusteena on ollut yhtiölle tulleen kirjanpidollisen nettovarallisuuden arvo.

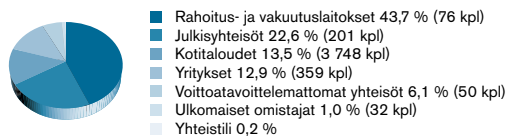
Omia osakkeita luovutettiin pörssikaupoilla 4.4.2001 hallituksen jäsenten palkkioiden maksamiseen yhtiökokouksen päättämällä tavalla yhteensä 22 116 kappaletta. 19.12.2001 osakkeita luovutettiin Solteq Oyj:lle yrityskauppaa koskevan osakevaihtosopimuksen mukaisesti 616 234 kappaletta. Tilikaudella ei hankittu lisää omia osakkeita. Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden lukumäärä oli tilikauden lopussa 111 650 kappaletta. Osakemäärä vastaa 0,3 % yhtiön osakkeista ja osakepääomasta.

Optio-ohjelmat

Yhtiökokous uudisti Novon optio-ohjelmia siten, että vuoden 1998, 1999 ja 2000 optio-ohjelmien merkitsijöille tarjottiin uusia vuoden 2001 optioita vanhoja optioita vastaan. Novon osakkeen diluutio (laimeminen) voi yhtiön kaikkien optiojärjestelyjen seurauksena nousta korkeintaan 10,6 %:iin.

Tarkka selvitys optiojärjestelyistä on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Jakauma sektoreittain, % osakkeista

Jakauma suuruusluokittain, % osakkeista

Osakkeenomistajat 1.2.2002, %

Osakkaat

1. LEL Työeläkekassa	6,99
2. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	4,66
3. Sampo Rahoitus Oy	2,59
4. OP-Delta Sijoitusrahasto	2,02
5. Sijoitusrahasto Nordea Fennia	1,65
6. Suomen Kuntaliitto ry	1,57
7. Suomen itsenäisyyden juhlarahasto (SITRA)	1,54
8. Placeringsfonden Aktia Secura	1,49
9. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	1,48
10. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	1,42
11. Sijoitusrahasto Alfred Berg Small Cap	1,41
12. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	1,32
13. Sijoitusrahasto Alfred Berg Portfolio	1,25
14. Sijoitusrahasto Alfred Berg Finland	1,24
15. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	1,23
16. Veikko Laine Oy	1,19
17. Suomen Postin Eläkesäätiö	1,12
18. OP-Pirkka Sijoitusrahasto	1,07
19. Sijoitusrahasto Gyllenberg Optimum	0,94
20. Gyllenberg Small Firm Fund	0,91
21. Muut	62,91

Novo Group Oyj 0,32

Novolla on yhteensä 4 466 osakkeenomistajaa. Kymmenen suurimman omistajan osuus osakkeista ja osakepääomasta on 25,4 % ja kahdenkymmenen suurimman 37,1 %. Osakkeista 15,4 % on hallintarekisteröity.

Osaketta seuraavat sijoitusanalytiikot

Paavo Ahonen	puh. 010 247 5000
Aktia Pankkiiriliike	
Albert Haeggström	puh. (09) 228 321
Alfred Berg Finland Abp	
Marko Maunula	puh. (09) 231 23323
Conventum Pankkiiriliike	
Antti Suttelin	puh. 010 444 11
Handelsbanken Securities	
Mikael Huhtamäki	puh. (09) 618 711
D. Carnegie AB Finland Branch	
Johannes Schulman	puh. (09) 2525 2550
Deutsche Bank	
Mika Mikkola	puh. (09) 6162 8714
Enskilda Securities	
Pasi Väisänen	puh. (09) 6134 6311
FIM Pankkiiriliike Oy	
Erkka Pälä	puh. 010 236 4794
Mandatum Pankkiiriliike	
Roland Möller	puh. (09) 123 41
Nordea Securities Oyj	
Pekka Suhonen	puh. (09) 404 4415
Opstock Pankkiiriliike	
Heikki Sävelä	puh. (09) 476 690
Pankkiiriliike Evli Oyj	
Henrik Olsson	puh. +44 (0)20 7588 2828
Cazenove & Co.	
Jeffrey Roberts	puh. +44 (0)20 7284 3937
Impivaara Securities	

Päivitetyt tiedot: www.novogroup.com, kohdasta sijoittajapalvelu.

NOVO LYHYESTI

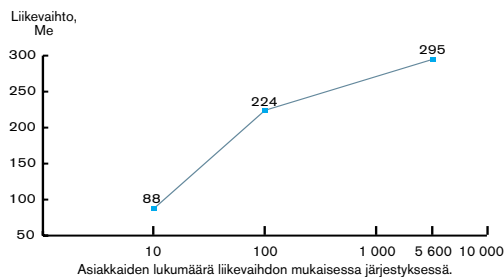
Novon liikevaihto oli 295,0 miljoonaa euroa vuonna 2001. Konsernin palveluksessa työskenteli vuoden lopussa 2 090 henkeä. Novo on yksi Pohjoismaiden merkittävimmistä yritysten välisillä markkinoilla toimivista alan kokonaispalvelua tarjoavista yrityksistä.

Novon nykyinen päämarkkina-alue on Suomi. Yhtiön liiketoiminta-alueita ovat Suomessa ohjelmistopalvelut, tietotekniikan käyttö- ja verkkopalvelut sekä laitepalvelut. Novon asiakkaat ovat sekä yrityksiä että julkisen hallinnon organisaatioita. Kullattajamarkkinoilla Novo ei toimi lainkaan.

Novo on vuonna 2002 kolmekymmentä vuotta täyttävä yritys. Yhtiöllä on laaja asiakaskunta. Pissimmät asiakassuhteista ovat useiden vuosikymmenien mittaisia. Liikevaihtoa kertyy sekä pitkäaikaisesta sopimustulosta että uusmyynnistä.

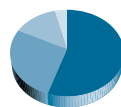
Novolla oli ulkomaisia tytäryhtiöitä vuoden 2002 alussa Virossa, Saksassa, Hollannissa, Isossa-Britanniassa, USA:ssa ja kahdella paikkakunnalla Kiinassa. Ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta oli vuonna 2001 noin 6,9 %. Ulkomaan yksiköissä työskentelee 136 henkeä.

Liikevaihto ja asiakkaat 2001

Kymmenen suurimman asiakkaan osuus liikevaihdosta oli vuonna 2001 noin 30 %. Yhteensä laskutusasiakkaita oli 5 600. Näistä 100 suurinta toi 76 % liikevaihdosta.

Liikevaihto toimialoittain, %

Yritykset	55,0 %
Kunnallishallinto	27,4 %
Valtionhallinto	13,7 %
Terveystenhoito	3,8 %

Ulkomaan liikevaihto sisältyy yrityssektorin lukuun.

Liikevaihto sektoreittain 1997 – 2001, %

	1997	1998	1999	2000	2001
Ohjelmisto- palvelut	25,1	26,6	32,2	40,5	43,1
Käyttö- ja verkkopalvelut	14,9	15,5	14,9	21,8	21,9
Laitteet	60,0	57,9	50,9	37,7	35,0
Yhteensä %	100	100	100	100	100

Korkean jalostusarvon ohjelmistopalveluiden sekä käyttö- ja verkkopalveluiden osuus myynnistä on kasvanut viidessä vuodessa 40 %:sta 65 %:iin.

Toiminnan keskeiset tunnusluvut

	2000	2001	Muutos
Liikevaihto, me	319,4	295,0	-7,6
Liikevoitto ennen liikearvopoistoja, me	6,1	13,5	121,3
Liikevoitto, me	1,7	8,6	-
Voitto ennen satunnaiseriä, me	2,7	9,9	-
Tilikauden voitto, me	1,3	6,8	-
Taseen loppusumma	144,4	133,7	-7,4
Sijoitetun pääoman tuotto, me	4,4	12,2	-
Omaraisuusaste, me	49,7	58,2	-
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, me	16,4	18,2	-
Tulos / osake, €	0,04	0,20	-
Oma pääoma / osake, €	2,0	2,2	10,0
Henkilöstö keskimäärin	2026	2016	-0,5

Täydellinen taulukko Novon keskeisimmistä tunnusluvuista viideltä vuodelta lukujen laskentakaavioineen on vuosikertomuksen sivulla 47.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yhteiskunnan muutos tietoyhteiskunnaksi on yksi keskeisimmistä maailmanlaajuisista trendeistä. Jo nyt tietotekniikka on keskeinen menestystekijä yhä useammalle organisaatiolle. Tieto- ja teletekniikka ovat muutoksen ajureita myös yhteisöjen, yhdistykuntarakenteen ja yksityisten kansalaisten näkökulmasta.

Tietotekniikan palveluyritykset ovat tämän kehityksen eteenpäin viejiä ja mahdollistajia. Alan markkinat ovat kasvaneet viime vuosina voimakkaasti. Kasvu oli 1990-luvulla erityisesti Euroopassa hyvin nopeaa, jopa 15 % vuodessa. 2000-luvulle tultaessa kasvu on hidastunut, mutta on ollut silti

lähes 10 % vuodessa. Ala on kasvanut nopeasti myös Suomessa. Halu synnyttää tietotekniikalla kilpailuetua, kasvavat teknologiset mahdollisuudet sekä vaateet tekniikan käytön jatkuvasta helpottumisesta pitänevät alan kasvun muita aloja nopeampana myös tulevaisuudessa. Tätä ennakoivat lähi-vuosien osalta myös alan markkinoita tutkivat tahot, esimerkiksi International Data Corporation (IDC) ja suomalainen Market Visio.

Voimakkainta kasvua ennustetaan alan ydintä edustavaan ohjelmistoliiketoimintaan. Tietotekniikan käytön kriittisyyden kasvaessa myös ulkoistamisen - tekniikan käytön ja kehittämisen uskomi-sen kumppanin hoitoon - uskotaan yleistyvän edelleen. Samoin useiden erikoisalueiden kuten paikka-tietoon perustuvien palvelumarkki-noiden nähdään kasvavan voimakkaasti.

Yrityskenttä elää voimakkaasti

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa toimii yli 4 000 tietotekniikkayri-tystä. Vain viidesosa yrityksistä työllistää yli viisi henkilöä. Yli 250 henkeä työllistäviä tietotekniikan palveluyrityksiä on alle 20.

Alalle tulokynnys on matala. Nopea uusien yritysten syntyvauhti sekä yrityskaupat, fuusiot, verkottuminen ja muut rakennejärjestelyt ovat alalle tyypillisiä ilmiöitä koko maailmassa. Työvoiman saatavuus on ollut viime vuosina alan kasvun keskeisimpiä pullonkauloja.

Palvelun syntyyn tarvitaan koko ketju

Tietoteknisen ratkaisun syntyyn tarvitaan aina tietoteknistä infra eli laitteita sekä ohjelmistoja ja näitä yhdistäviä palveluja. Alan myynnin rakennetta ja kasvua tarkastellaan usein saman kolmijaon mukaisesti. IDC:n mukaan 50 – 60 % Suomen noin neljän miljardin euron kokonaismarkkinoista on viime vuosina ollut ohjelmisto- ja palvelukauppaa ja loppu laitekauppaa.

Tuleva kasvu syntyy monesta tekijästä

IDC ja Market Visio näkevät alalla tulevina vuosina useita kasvun vauhdittajia. Tietotekninen infra eli päätelaitteet sekä verkko- ja oheislaitteet ovat perusta, jonka varaan kokonaisratkaisut rakennetaan. Infran kysyntää ylläpitävät muun muassa tietojärjestelmien vakiointiin, käyttövarmuuteen ja turvallisuuteen tähtäävien palvelin- ja levytilaratkaisujen tarve. Pääte- ja palvelinlaitteiden uusimistarpeet liittyvät useimmiten koko järjestelmäympäristön käytön tehostamiseen.

Ohjelmistoliiketoiminnan ajureita ovat muun muassa asiakkuuden ja toimitusketjujen hallintaan liittyvät tehostamistarpeet. Kysynnän kasvua ennakoidaan myös esimerkiksi taloushallinnon lisäarvo-sovelluksille sekä sähköisen asioinnin ja viestinnän sovelluksille. Myös ohjelmistokehityksen ja tukipalvelujen ulkoistamiselle ennustetaan kasvavaa kysyntää.

Organisaatioiden tarve tehostaa ja selkeyttää toimintaansa sekä varmistaa järjestelmiensä käytettävyyttä kaikissa tilanteissa kasvattaa käyttö- ja verkkopalvelujen liiketoimintaa. Samoin kokonaisia toimintaprosesseja voidaan selkeyttää niitä ulkoistamalla.

Oman toiminnan lähtökohdista rakennettu ja keskeisimpiä prosesseja tukeva, jatkuvasti kunnossa oleva tietotekniikka on organisaatioille kriittinen menestystekijä. Sitä

koskevat päätökset kuuluvat ylimmän johdon tehtäviin. Internetin ja kannettavien päätelaitteiden käytön sekä niiden kautta tarjottavien palvelujen yleistyminen kasvattaa kriittisyyttä.

Suurten organisaatioiden tarpeet tietotekniikkansa kehittämiseksi eivät muutu teknologiauutuuksien markkinoille tulon tahdissa. Uudistukset otetaan käyttöön vasta kun ne tuovat lisäarvoa toiminnalle. Lisäarvon synnyttämiseen tarvitaan osaavia kumppaneita. Osaavalla kumppanilla tulee olla teknologiaosaamisen lisäksi kyky kehittää järjestelmäympäristöä ja integroida uudet ratkaisut osaksi nykyisiä järjestelmä-, laite- ja palveluympäristöjä.

Maailmassa laskettiin vuoden 2001 lopussa olevan käytössä 550 miljoonaa työasemaa. Mobiilin internetin käyttäjiä oli 150 miljoonaa. Yhä useampi tietoyhteiskunnan työntekijä tekee työtä kotoaan verkkoyhteyksien kautta.

LIIKETOIMINNAT

Ohjelmistopalvelut

Ohjelmistoliiketoiminta on Novon ydinosaamista. noin 60 prosenttia henkilöstöstä eli 1 200 henkeä työskenteli vuoden 2001 lopussa tässä liiketoiminnassa. Novossa tuoteohjelmistojen ja asiakaskohtaisten ratkaisujen tarjonta on erotettu eri liiketoimintadivisiooniksi.

Talous-, henkilöstö- ja toiminnanohjaus- sekä viestintä ovat organisaatioiden keskeisimpiä toimintaprosesseja. Novo markkinoi näitä toimintoja tukevia ohjelmistotuotteita sekä tuotteisiin liittyviä kehitys-, tuki- ja ylläpitopalveluja. Monilla ohjelmistotuotteilla on markkinajohtajan asema suomalaisissa yrityksissä, kunnallishallinnossa ja terveydenhuollossa.

Asiakaskohtaisten ratkaisujen, integroinnin ja konsultoinnin merkittävimpiä asiakkaita ovat suuryritykset sekä suuret kaupungit ja valtionhallinnon yksiköt.

Tietotekniikan käyttäjä voi ulkoistaa osia omasta sovelluskehityksestään tietotekniikkakumppanilleen. Näiden palvelujen käyttäjät voivat olla myös pienempiä yrityksiä tai julkishallinnon organisaatioita.

Novolla on lisäksi merkittävää sijainti- ja ominaisuustiedon yhdistävän tietotekniikan alueen eli paikkatietoalueen sovellusten, aineistojen ja teknologioiden erikoisosaamista.

Paikkatieto-osaajista osa työskentelee tytäryhtiössä Pekingissä, Kiinassa. Pekingin yhtiön perustamista edelsi pitkäaikainen paikallinen yhteistyöhanke.

Ohjelmistopalveluilla haetaan kansainvälistä kasvua alueilla, joissa Novolla on jo kotimaassa vahvaa osaamista. Pekingin lisäksi Novolla on ohjelmistotalueen yhtiöt Hollannissa ja Isossa-Britanniassa sekä ohjelmistotuotannon alihankintayhtiö Virossa. Yhdysvaltoihin perustettiin myyntiyhtiö Novon

kansainväistymisestä keskeisimmän eli matkustaja- ja kuljetusliikenteen toimialan asiakkaita varten.

Sekä räätälöivät että ulkoistettuina projekteina tehtävät hankkeet toteutetaan Novossa samojen laatusertifioitujen Novo-malli -menetelmien mukaan.

Ohjelmistopalvelujen kilpailuetuja ovat:

- asiakas- ja toimialatuntemus
- tuotantoprosessien korkea laatu
- vakiintuneet menetelmäkehitystavat
- monipuolinen teknologiaosaaminen

Käyttö- ja verkkopalvelut

Novo on Suomen suurimpia käyttö- ja verkkopalvelujen tarjoajia. 25 prosenttia henkilöstöstä eli 520 henkeä työskentelee tässä liiketoiminnassa.

Tietotekniikan käytön laajentuminen lisää organisaatioiden riippuvuutta tietotekniikasta. Halu taata kriittisten järjestelmien toimintavarmuus kasvattaa käyttö- ja verkkopalvelujen sekä näihin liittyvien asiantuntijapalvelujen kysyntää. Käyttö- ja verkkopalvelusopimukset perustuvat turvallisen, toimintavaran ja edullisen tietotekniikan tarjoamiseen asiakkaalle niin, että tämän tehtäväksi jää useimmiten vain tietotekniikan käyttö.

Novo on tarjonnut ulkoistamispalveluja asiakkailleen 1980-luvulta lähtien. Novon käyttö- ja tukipalvelukeskukset vastaavat satojen suomalaisten suurten ja keskisuurten yritysten sekä valtio- ja kunnallishallinnon organisaatioiden tietotekniikan toimivuudesta.

Kansainvälistymisstrategiansa mukaisesti Novo kansainvälistyy myös asiakkaiden mukana. Ole-

massaolevien asiakassuhteiden pohjalta on perustettu tytäryhtiöt Saksaan ja Kiinan Guangzhouhun palvelemaan kansainvälistyviä suomalaisyrityksiä. Nämä yhtiöt tarjoavat asiakkailleen ensisijaisesti infraratkaisuja kuten käyttö- ja verkkopalveluita ja niihin liittyviä asiantuntijapalveluita.

Novon roolina asiakkaiden laitetoimittajana on järjestelmien välittämisen lisäksi niiden vakiointi, esiasennus ja toimitus sekä uusien kokonaisuuksien integrointi. Novolle on myönnetty useita merkittäviä kansainvälisiä sertifikaatteja tunnustukseksi alan korkeasta osaamisesta ja palvelukyvyistä.

Käyttö- ja verkkopalvelujen kilpailuetuja ovat:

- vakioidut palvelutuotantoprosessit
- tehokkaaksi automatisoitu suurtuotanto
- valtakunnallinen palvelutarjonta
- mahdollisuus jatkuvaan palveluun (24/7/365)
- ohjelmistotalon korkea sovellusosaaminen

Laittepalvelujen kilpailuetuja ovat:

- päämiesriippumattomuuden tuoma joustavuus
- tuotantoprosessien korkea laatu
- laaja tuotevalikoima
- kyky laajoihin ja kansainvälisiin toimituksiin

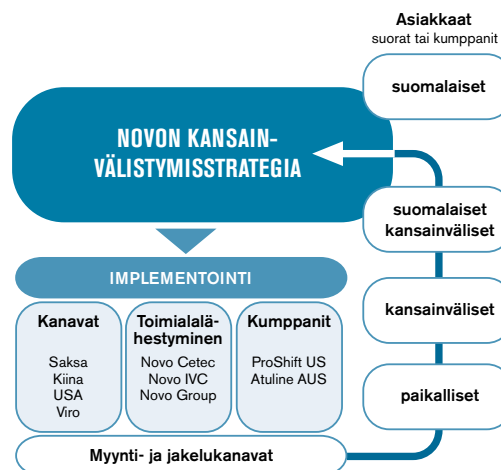
Laittepalvelut

Päätelaitteet, palvelimet, verkot ja oheislaitteet muodostavat jokaisessa tietoteknisessä ratkaisussa välttämättömän infrastruktuurin. Hieman alle 10 prosenttia Novon henkilöstöstä eli noin 180 henkeä työskentelee laitepalveluliiketoiminnassa.

Luotettavuus ja korkea osaaminen ovat suurille organisaatioille myös laitetoimittajan tärkeimpiä valintakriteereitä. Novo on organisaatioiden välisessä kaupassa tämän liiketoiminnan markkinajohtaja Suomessa.

Laittepalvelujen osuus Novon liikevaihdosta on viime vuosina laskenut. Syitä ovat toisaalta strateginen tavoite keskittyä korkean jalostusarvon palveluihin ja toisaalta alueen kokonaismarkkinoiden pieneneminen. Laitekauppaliiketoimintaa kehitetään edelleen kohti tehokkaasti asiakkaiden tarpeisiin vastaavaa, Novolta vähän pääomia sitovaa mallia. Jo nyt kauppa perustuu osin komissiokauppaan, johon ei liity myöskään riskiä teknologian vanhentumisesta.

Novon kansainvälistymisstrategia on kaksijakoinen. Toisaalta Novo keskittyy matkustajaliikenteen ja kuljetuksen toimialalle niche-tuotteilla ja toisaalta kansainvälistyy asiakkaiden mukana. Ulkomailla sijaitsevien yksiköiden tavoitteeksi on asetettu asiakas- ja markkinalähtöinen toimintamalli, jossa kunkin yksikön asiakkaina voi olla sekä kansainvälisiä, kansainvälisiä suomalaisia että paikallisia tahoja. Yksiköt tarjoavat myös paikallistuntemusta Novon kansainvälistettäville tuotteille ja ovat osa kansainvälistä jakelukanavaa. Omien yhtiöiden lisäksi jakeluvaihtoehtoina ovat kansainväliset kumppanit.

STRATEGIA

Novo-konsernin palvelut sertifioitiin SFS EN-ISO 9001:2000 laatusertifikaatilla joulukuussa 2001. Novo oli jälleen ensimmäinen uuden laatumenettelyn käyttöönotossa: Suomen ensimmäinen koko IT-yrityksen palveluketjulle myönnetty SFS EN-ISO 9001 laatusertifikaatti myönnettiin kesäkuussa 1995 Novolle.

Missio

Novo on informaatioteollisuudessa vahva integraattori ja partneri. Novo auttaa asiakastaan saavuttamaan omat tavoitteensa, kasvattaa omistaja-arvoa ja tarjoaa henkilöstölleen mahdollisuuden kehittää omaa kyvykkyyttään.

Arvot

Pyrkimys asiakastuntijuuteen, aitouteen ja aloitteellisuuteen kaikessa toiminnassa yhdistää sekä kaikkia novolaisia että Novon toimintatapoja mission toteuttamisessa.

Jokaisella novolaisella on tavoite kasvattaa asiakasosaamistaan. Tämä tarkoittaa sekä asiakkaan että tämän toiminnan ja tarpeiden tuntemista tasolla, jolla voimme tarjota asiakkaan lähtökohdista rakennettuja ja toimintaa parhaiten palvelevia ratkaisuja.

Aitous merkitsee rehellisyyttä, joka on luottamuksellisten asiakassuhteiden perusta. Novolainen pitää sen minkä hän lupaa.

Aloitteellisuus merkitsee uudistumista, josta Novolla on kolmenkymmenen vuoden kokemus. Jatkuvan uusiutumisen avaimia ovat osaaminen ja innovatiivisuus, joita vaalitaan kaikilla organisaatio-
tasolla.

Strategiset tavoitteet

Novo on kasvanut viime vuosien aikana nopeasti paikallisesta teknologiatalosta myös kansainvälisillä markkinoilla toimivaksi palveluyritykseksi. Tavoitteena on vahvistaa asemaa korkean jalostusarvon ratkaisutarjontaan erikoistuneena tietotekniikkakumppanina kotimaassa sekä valituilla palvelusegmenteillä kansainvälisesti.

Asiakaslähtöisyys

Novon tavoitteena on olla suomalainen, kansainvälistynyt tietotekniikan palveluyritys, jolla on kyky toimia asiakkaidensa toimintaan lisäarvoa tuovana kumppanina tietotekniikan arvoketjun kaikilla tasolla. Novo on arvo-ohjautunut yritys, jonka toiminnan tuloksellisuus perustuu tehokkaisiin ja verkostuneisiin prosesseihin. Yhtiö on alansa arvostettu osaja ja osaamisen kehittäjä.

Kannattavuus

Novon pitkän tähtäimen kannattavuustavoite nykyisellä liiketoimintarakenteella on 8 %:n liikevoittotaso liikearvopoistojen jälkeen.

Kasvu

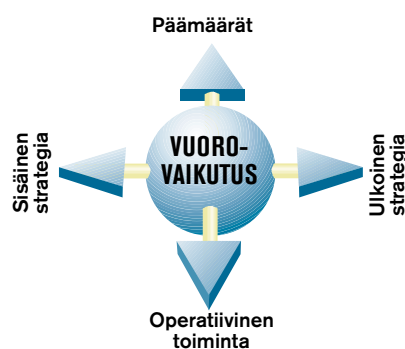
Novon tavoitteena on kasvaa markkinakasvua enemmän. Kasvua pyritään nopeuttamaan myös yritysostoin.

Kasvua tavoitellaan erityisesti niillä ohjelmisto-, käyttö- ja verkkopalvelujen alueilla, joilla Novon asema on merkittävä tai joilla on mahdollista saavuttaa markkinajohtajuus. Kasvu painottuu korkean jalostusarvon palveluihin. Kasvua haetaan erityisesti yrityssektoreilta ja valtionhallinnosta. Kasvun saavuttamiseksi kehitetään edelleen ulkoistuskonsepteja kaikille asiakastoimialoille.

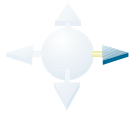
Kansainvälistyminen

Kansainvälinen kasvu keskittyy olemassa oleville ohjelmistosektoreille ja toimialavahvuuksiin. Kasvua haetaan toisaalta matkustajaliikenteen ja -kuljetuksen toimialoilta kapean sektorin ohjelmistoratkaisuilla. Kansainvälistymistä toteutetaan myös kansainvälistymällä asiakkaiden mukana.

Strateginen ohjaaminen

Novon ohjausmalli kuvataan nelikulotteisena rakenteena. Tavoitteiden toteutuminen edellyttää osa-alueiden vuorovaikutusta ja nelikentän kaikkien osien huomiointia. Missio, arvot ja strategiset tavoitteet luovat yhteiset päämäärät ja määrittävät toiminnan suunnan ja tavoitteet. Ulkoinen strategia kuvaa toimintatapoja asiakasrajapinnassa, sisäinen strategia ulkoisen strategian toteuttamista tukevia seikkoja. Operatiivinen toiminta kuvaa päivittäisen toiminnan fokuksen eli prosessien ja laadun kehittämistapoja.

Ulkoinen strategia

Kyky tuottaa asiakkaalle lisäarvoa synnyttää Novon tuloksellisuuden ja kasvattaa omistaja-arvoa.

Novo on organisoitu asiakaslähtöisyyden näkökulmasta niin, että asiakkaidemme on helppo löytää juuri omaa toimintaansa tunteva asiantuntija. Asiakaspalvelutaito syntyy yksilötason osaamisten ja ominaisuuksien sekä vahvojen ja vakiintuneiden toimintaprosessien yhdistämisestä. Osaamista ja palvelukykyä asiakasrajapinnassa mitataan ja kehitetään jatkuvasti. Tarvittaessa asiakaspalvelua hoidetaan myös yhteistyönä kumppanien kanssa.

Tuote- ja palvelutarjontaa kehitetään asiakastarpeiden pohjalta.

Sisäinen strategia

Omien osaamisten, kyvykkyyksien sekä tuote- ja palvelutarjonnan kilpailukykyyn kehittäminen on asiakaslähtöisyydessä onnistumisen kulmakivi.

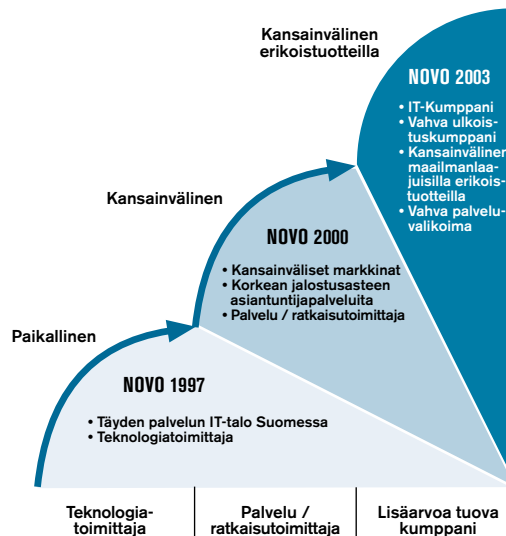
Novon kyvykkyydet syntyvät yksilötason osaamisten johtamisesta ja kehittämisestä sekä prosessien toimivuudesta. Henkilöstön kehittäminen ja resursien oikea allokointi ovat Novon onnistumisen keskeisimpiä tekijöitä. Myös yrityskauppojen avulla nopeasti kasvavana yrityksenä Novossa kehitetään systemaattisesti integraatio-osaamista.

Operatiivinen toiminta

Kaikkia keskeisiä toimintaprosesseja mitataan, analysoidaan ja kehitetään jatkuvasti.

Operatiivinen tehokkuus on kannattavuuden kulmakivi. Korkean tehokkuuden tavoitteena on pitää tarjonta kilpailukykyisenä. Tehokkuutta luodaan johtamalla. Novossa kehitetään jatkuvasti sekä teknologia-, prosessi- että suoritusjohtamista.

Novon tavoitteena on saavuttaa asema korkean jalostusarvon ratkaisutarjontaan erikoistuneena tietotekniikkakumppanina kotimaassa sekä vahva asema valituilla palvelusegmenteillä kansainvälisesti.

Liiketoiminnan riskit

Tietotekniikan kehittäminen on investointi, jonka toteuttamiseen vaikuttaa yleinen taloudellinen tilanne. Tietoyhteiskuntakehityksen vauhti sekä yleinen talouskehitys luo siksi perustan Novon onnistumiselle. Pääosa Novon liiketoiminnasta perustuu asiakkaiden toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen. Merkittävä osa liikevaihdosta syntyy pitkäaikaisesta sopimustulosta. Tämä vähentää liiketoiminnan suhdanneherkkyyttä.

Keskeisin tietotekniikkapalvelujen tarjoamiseen liittyvä menestystekijä on asiakkaiden kumppaniin kohtaan tuntema luottamus. Ammattitaitoinen ja kehityshaluinen henkilöstö luo osaamisen perustan. Onnistuminen Novon kyvykkyyksien jatkuvassa kehittämisessä on Novon keskeisimpiä haasteita.

Laajenevaan yhteistyöhön johtava asiakkuus syntyy vain pitkän kumppanuuden tuloksena. 30-vuoden kokemus ja määrätietoisesti tehty laatutyö on hionut Novon tuotantoprosessit toimiviksi. Yrityskauppojen integraatioprosessia kehitetään jatkuvasti. Kasvun saavuttaminen uusilla toimialoilla ja markkina-alueilla on Novon onnistumiselle kriittinen haaste.

Asiakkaiden luottamus tietotekniikkakumppania kohtaan kasvaa kyvystä luoda toimintaan lisäarvoa. Kyky syntyy yksittäisten asiantuntijoiden osaamisen lisäksi yhteistyön ja verkottumisen osaamisesta. Myös näiden alueiden osamisen hallinta ja kehittäminen on Novolle keskeistä.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmä vastaa hallituksen ohjeistuksen mukaisesti konsernin operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä. Vuonna 2001 kehitettiin konsernin rakennetta, mm. yhdistämällä toimintoja asiakaslähtöisemmiksi kokonaisuuksiksi, sekä johtamisjärjestelmää ja johdon vastuiden määrittelyä. Kuvassa vasemmalla ylärivissä pääluottamusmies Jouko Malinen, johtaja Matti Mäkelin, divisioonajohtaja Kimmo Koivisto, johtaja Harri Mäkitie ja divisioonajohtaja Heikki Tiihonen, johtaja Raimo Anttila ja johtaja Martti Ala-Härkönen. Istumassa luottamusmies Olli Ahovaara, divisioonajohtaja Kari Kontula, konsernijohtaja Jorma Kielesseniva ja johtaja Tarja Virmala.

Tasaiseen kasvuun 1990-luvun loppupuolella tottuneet tietotekniikkayhtiöt ovat joutuneet opettelemaan elämistä epävarmuudessa.

Talous- ja markkinatutkimuslaitokset alensivat kasvuennusteitaan useita kertoja vuoden 2001 aikana. Vuoden alussa Suomen tietotekniikan kokonaismarkkinoiden kasvuksi arvioitiin 12 prosenttia, mutta toteutunut kasvu jäi ennakkotietojen mukaan 5,7 prosenttiin.

Jo vuoden 2000 puolivälissä kävi ilmi, ettei epävarmuuden aloittanut millenium-krapulaksi kutsuttu markkinatilanne ollutkaan nopeasti ohimenevä ilmiö. Aloimme Novossa sopeuttaa toimintaamme uuteen markkinatilanteeseen jo tuolloin. Paljolti tämän ansiosta vuodesta 2001 muodostui Novolle selvästi edellisvuotta parempi.

Toiminnan tehostamisen ja kannattavuuden parantamisen vuosi

Monella tapaa vauhdikkaiden vuosien 1999-2000 jälkeen vuosi 2001 oli Novossa sisäisen kehittämisen ja kannattavuuden parantamisen vuosi.

Toiminnan tehostamiseen pyrittiin kehittämällä henkilöstön uusien tekniikoiden osaamista ja niiden toimialojen tuntemusta, joilla uskomme kysynnän eniten kasvavan. Organisaation toimivuutta parannettiin yhdistämällä eri yksiköissä tehtävää työtä kiinteämmiksi kokonaisuuksiksi muun muassa tietoturvan ja internet-asiantuntijapalveluiden alueella. Konsernirakennetta yksinkertaistettiin sulauttamalla tytäryhtiöitä keskenään ja emoyhtiöön. Infraratkaisuihin liittyvissä asennuksen tukitoiminnoissa siirryttiin ostopalveluihin. Toimintaprosessien ulkoistuspalvelut siirsimme uuteen osakkuusyhtiöön.

Tehdyillä yritys- ja liiketoimintakaupoilla vahvistimme Novon markkina-asemaa jo ennestään vahvoilla alueilla.

Kannattavuutemme parani selvästi edellisestä vuodesta, mutta ei vielä pitkän aikavälin tavoitteiden tasolle. Liikevoittonamme oli 8,6 miljoonaa euroa eli 2,9 prosenttia liikevaihdosta, kun se vuonna 2000 oli 1,7 miljoonaa euroa ja 0,5 prosenttia.

Novon liikevaihto, 295 miljoonaa euroa, jäi edellisvuotta alhaisemmaksi. Lasku tapahtui laitekaupan alueella.

Kannattavuuden ja asiakastyytyvyyden perus-

edellytyksiä on aina toiminnan laatu. Novon pitkäjänteinen työ laadun parantamiseksi palkittiin vuoden lopussa SFS-EN ISO 9001:2000 laatusertifikaattilla. Novo sai tämän koko konsernin kattavan laatusertifikaatin ensimmäisenä tietotekniikan palveluyrityksenä Suomessa.

Toimintavarmuus tietoyhteiskunnan edellytys

Tavoitteemme on kasvattaa korkean jalostusasteen palvelujen osuutta tarjonnassamme. Tässä onnistuimme. Ohjelmistoliiketoiminnan sekä käyttö- ja verkkopalveluiden osuus liikevaihdosta kasvoi 49,7 prosentista 64,9 prosenttiin.

Tietotekniikan yleistymisen kaikilla yhteiskunnassa edellyttää tietojärjestelmien toimivuutta kaikissa olosuhteissa vuorokaudenajasta riippumatta. Myös kansainvälistymisen seurauksena lisääntyvä aikaerojen merkitys korostaa samaa tarvetta. Käyttö- ja verkkopalveluiden sekä niihin liittyvien tukipalveluiden kehittämistä jatkettiin Novossa edelleen.

Ohjelmistoliiketoiminnassa euron käyttöönotto kasvatti asiantuntijapalveluiden kysyntää, mutta myös muilla alueilla ohjelmistopalvelujen kehitys oli myönteistä.

Seutukunnallinen yhteistyö kuntien ja julkishallinnon organisaatioiden välillä kasvaa. Lisääntyvät yhteiset palvelut, tietovarastot ja tiedonkulun järjestelmät perustuvat yhä useammin yhteiseen tietotekniseen ratkaisuun ja uusiin teknologioihin. Esimerkkejä tästä ovat kuntien yhteisten tehtävien hoitamista varten perustamat osakeyhtiöt, hankintarengas ja potilastietojen saumaton kulku eri terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yksiköistä toiseen. Novo on aktiivisesti osallistunut seutukunnallisen yhteistyön kehittämiseen ja sen asema monissa seutukuntahankkeissa on vahva. Novon markkinajohtajuus terveydenhuollon potilashallinnon ja henkilöstöhallinnon ratkaisutoimittajana vahvistui.

Taloudellisen kasvun hidastuminen on lisännyt kiinnostusta ulkoistamiseen. Perinteisesti tietotekniikan alueella säästöjä on haettu käyttötoiminnan

ulkoistamisella. Viime aikoina on selvästi lisääntynyt myös sovelluskehityksen ja -ylläpidon ulkoistaminen. Ulkoistukset ovat Novon ydinliiketoimintaa ja uusia konsepteja kehitettiin edelleen.

Ulkoistaminen on hyvä esimerkki palvelusta, jota asiakkaat nykyään tietotekniikkatoimittajalta odottavat. Enää ei olla yhtä kiinnostuneita kuin aiemmin siitä, millä teknologialla järjestelmät on rakennettu, vaan asiakasta kiinnostaa lopputulos. Yksityiskohtaiset teknologia- ja laitevalinnat jätetään yhä useammin toimittajan huoleksi.

Paikkatietoon ja paikantamiseen liittyvät sovellukset ja palvelut ovat Novon ydinosaamista. Sekä yritysten että julkishallinnon organisaatioiden kiinnostus toimintaa tehostavia paikkatietoratkaisuja kohtaan on kasvamassa. Paikantavien päätelaitteiden ja nopeampien tietoliikenneyhteyksien yleistymisen uskotaan kiihdyttävän paikkatietomarkkinoiden kasvua seuraavan parin vuoden aikana.

Integrointiosaaminen yhä tärkeämpää

Tietoteknisten ratkaisujen hyödyntämisessä yhä tärkeämmäksi nousee järjestelmien muodostama kokonaisuus ja esimerkiksi paikkatiedon, tietoturvaratkaisujen ja sähköisen kaupankäynnin yhdistäminen osaksi organisaation muita järjestelmiä.

Myös monikanavaisuus, liikkuvan henkilöstön päätelaitteet sekä langattomat ja avoimet järjestelmät lisäävät tietoliikenteen, tietoturvan ja järjestelmien integrointitarvetta. Näemme Novossa, että pitkäaikaisen kokemuksen tuoma laaja-alainen integrointiosaaminen ja sekä uusien että vanhojen teknologioiden tuntemus nousevat yhä tärkeämmäksi kilpailutekijäksi. Näitä kilpailuetuja tukevat Novon vakiintuneet menetelmäkehityksen ja palvelutuotannon prosessit.

Tavoitteena kannattava kasvu ja markkina-asemien vahvistaminen

Tavoitteemme on vuonna 2002 kasvattaa korkean jaostusasteen palvelujen osuutta toiminnassamme ja parantaa edelleen kannattavuuttamme. Haluamme vahvistaa asemaamme niillä ohjelmistoliiketoiminnan alueilla, joilla Novo on jo markkinajohtaja tai joissa asemaamme voi olla merkittävä. Voimakasta kasvua haemme asiakaskohtaisista, muun muassa vaakuutustoiminnan ja valtionhallinnon ratkaisuksista,

sekä ulkoistuspalveluista. Uusina kasvavina markkinoina näemme yritysten ja julkishallinnon paikkatietoratkaisut.

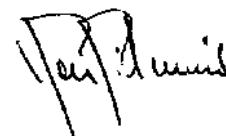
Kasvu on Novolle tärkeä strateginen tavoite. Pyrimme jatkuvasti kasvamaan markkinakasvua nopeammin orgaanisen kasvun ja yritys- sekä liiketoimintakauppojen avulla. Tammikuussa 2002 vahvistimme osaamistamme yrityssektorin sähköisen kaupan ja asioinnin toimialalla ostamalla Stonesoft e-Solutions Oy:n. Voimakkaan kannattavan kasvun edellytys on luonnollisesti talouden vakaa toipuminen, joka luo perustan riittävälle markkinakäynnälle.

Vuonna 2002 tietotekniikka- ja tietoliikenne-markkinoiden osuuden Suomen bruttokansantuotteesta on ennustettu edelleen kasvavan nopeammin kuin bruttokansantuote keskimäärin.

Vuonna 1972 juuri perustetulla yrityksellämme ei ollut yhtään omaa tietokonetta ja oli arvioitu, että Suomen kaikkien kuntien käyttöön riittää yksi tietokone. Sen lisäksi, että tuo arvio nyt hymyilyttää, se myös muistuttaa, kuinka vaikeaa tietoyhteiskunnan ennustaminen on.

Uskomme, että 30-vuoden kokemus niin teknologisista kuin markkinoidenkin muutoksista luo erinomaisen perustan uudistumiskyvyillemme myös tänään. Asiakkaiden ja heidän tarpeidensa tuntemiseen perustuva asiakastyytyväisyys ohjaa toimintaamme yhä vahvemmin.

Kiitän kaikkia asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme, osakkeenomistajiamme ja novolaisia kuluneesta vuodesta. Uskon toimintamme positiivisen kehityksen voimistuvan yhteistyöllä edelleen.

Jorma Kielenniva
Toimitusjohtaja

NOVO VERKOSTOITUU HALLITUSTI

Verkostoituminen luo yrityksille edellytykset keskittyä omaan ydinosaamiseensa. Kumppaneiden rinnakkain tapahtuva toiminta nopeuttaa tuotekehitystä, lisää joustavuutta ja kilpailukykyä. Aloilla, joilla muutos on nopeaa ja siihen sopeutuminen vaatii erityistä herkkyyttä, verkostoituminen on koettu todelliseksi kilpailutekijäksi. Myös Novo on valinnut toimintastrategiakseen verkostoitumisen.

Yhteistyötä osaavien kumppanien kanssa

Novon verkostoitumisperiaatteiden mukaan Novolla on itsellään kussakin liiketoiminnassa tarvittava ydinosaaminen. Kumppanit voivat toimia Novon tuotteiden ja palveluiden jälleenmyyjinä, tukipalveluiden tuottajina, tuotannollisina alihankkijoina tai lisäarvotuotteiden tuottajina.

Novo auktorisoi kumppaninsa. Auktorisoinnilla pyritään kehittämään Novon tuotteiden parissa työskentelevien henkilöiden osaamista sekä varmistamaan osaamisen säilyminen ja kehittyminen ja toiminnan tasalaatuisuus.

Jälleenmyyjillä tärkeä rooli

Novon valmistamien ja hankkimien tuotteiden sekä niihin liittyvien lisenssien ja palveluiden myynnistä huolehtii oman myyntiorganisaation lisäksi noin 30 jälleenmyyjää. Sovelluksia myydään niihin teknisiin ympäristöihin, jotka Novo on testannut yhteensopiviksi tuotteisiinsa. Jälleenmyyjäverkosto on maanlaajuinen. Novon kumppanit ovat maantieteellisesti lähellä asiakkaitaan ja osa heistä on erikoistunut tietyn toimialan tunti- tai projektitoimiksi. Tavoitteena on, että Novon kanssa sopimuksen tehnyt jälleenmyyjä auktorisoidaan puolen vuoden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta.

Toimittajat ovat tärkeä osa palveluketjua

Myös asiakaspalvelussa osaamista laajennetaan yhteistyöllä, johon kuuluu sekä erikoisosaamista vaa-

ntavia alueita että valtakunnallisesti kattava palveluverkosto. Erityisesti huolto- ja asennustöissä käytetään paikallisia osaajia eri puolella Suomea. Alihankkijat toimivat saumattomassa yhteistyössä Novon ja asiakkaan kanssa. Novon laatuvaatimukset koskevat kaikkia ketjun toimijoita.

Laitehankinnoissa Novon kumppaneita ovat kaikki tunnetut merkkitoimittajat. Yhteistyö heidän kanssaan kattaa laite-logistiikan lisäksi myynti-, markkinointi- ja koulutushankkeita.

Käyttö- ja verkkopalveluissa hyödynnetään niinkään alueellisia ja globaaleja osaajia, samoin tietoliikenneyhteyksien toimittamisessa silloin, kun Novon vastuulla on laajojen kokonaisratkaisujen toimitukset ja ylläpito.

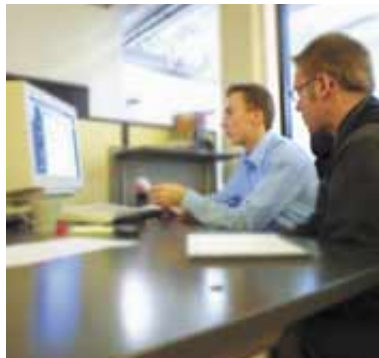
Kumppanit tuotannollisina alihankkijoina

Osa Novon kumppaneista toimii tuotannollisissa prosesseissa alihankkijoina. Tyypillisiä kohteita ovat sovellusten kehitys- ja ylläpitotyöt sekä käyttö- ja internet-liittymien rakentaminen. Alihankkija noudattaa Novon asettamia standardeja, laatuksiteereitä ja aikatauluja ja vastaa siitä, että työn lopputulokset täyttävät lainsäädännön mahdollisesti niille asettamat vaatimukset.

Lisäarvoa Novon tuotteille

Novon verkostossa on yrityksiä, joiden kehittämiä tuotteita tai teknologiaratkaisuja myydään yhdessä Novon ohjelmistojen kanssa. Lisäarvotuotteiden kysyntä on voimakkaasti kasvanut ja niiden merkitys osana Novon tarjontaa lisääntyy jatkuvasti. Lisäarvotuotteet ovat joko kumppanien omia itsenäisiä tuotteita, kumppanien Novon tuoteperheeseen kuuluviksi kehittämiä tuotteita tai uuden teknologian, monitasoarkkitehtuurin ja selainpohjaisten käyttöliittymien ratkaisuja.

Lisäarvotuotteet ovat Novon ydinliiketoimintaan kuulumattomia, mutta tarjontaa sopivasti täydentäviä tuotteita.

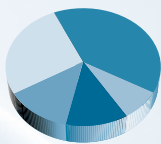
Novon integraatio-osaamisen yksi perusta ovat teknologiakumppanit, jotka toimittavat sovellusympäristön peruskomponentteja, kuten tietokantoja tai sovelluspalvelimia. Turkulainen IT Mill Oy on Novon yhteistyökumppani internetissä toimivaan Atuline-virtuaalisairaalaan, lääketieteelliseen konsultaatioon ja terveydenhuoltoverkkoon liittyvässä ohjelmistokehityksessä.

Monimerkkitoimittajan kumppaniverkosto on laaja. Osaamista yhdistämällä asiakkaalle pystytään tarjoamaan asiantuntemusta, joka kattaa sekä tuotetason teknisen tietämyksen että asiakastuntemukseen perustuvan yksilöllisen palvelun.

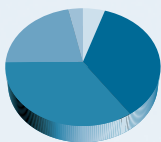
HENKILÖSTÖ

Työssäolovuosijakauma

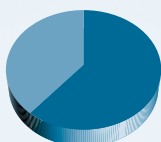
alle 1 vuosi	12 %
1-3 vuotta	40 %
3-5 vuotta	13 %
5-10 vuotta	8 %
yli 10 vuotta	27 %

Ikäjakama

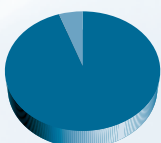
alle 25 vuotta	5 %
25-35 vuotta	35 %
36-45 vuotta	35 %
46-55 vuotta	22 %
yli 55 vuotta	3 %

Sukupuolijakauma

miehet	61 %
naiset	39 %

Koko- ja osa-aikaisten määrä

Kokoaikaiset	95 %
Osa-aikaiset	5 %

Novo-konsernin palveluksessa oli vuoden 2001 lopussa 2 090 henkilöä. Konsernin henkilöstömäärä nousi edellisvuoden lopusta 65 henkilöllä. Yritys- ja liiketoimintakauppojen vaikutus henkilömäärään oli noin 100 uutta työntekijää. Henkilöstön vaihtuvuus oli 18 %. Novon ulkomaan toiminnoissa työskenteli 136 henkilöä.

Työmarkkinat rauhoittuivat vuoden 2001 aikana ja työvoiman saatavuus parani edellisestä vuodesta.

Osaamistarpeet muuttuvat tietotekniikka-alalla nopeasti. Sovelluksia kehitetään uusilla tekniikoilla ja menetelmillä. Käyttöjärjestelmäympäristöt ja verkko-tekniikat muuttuvat. Taito ymmärtää asiakkaan toimintaa ja hahmottaa kokonaisuuksia on entistä tärkeämpää. Järjestimme vuonna 2001 mittavan valmennuksen, jonka tavoitteena oli ammattitaidon kehittäminen Novon valitsemilla uusilla teknologia-alueilla. Valmennukseen osallistui henkilöstöä kaikilta liiketoiminta-alueilta. Henkilöstön kehittämisessä painotettiin myös projektinjohtoa, myyntityötä, asiakaspalvelua ja kansainvälistymisvalmiuksia.

Osaamisen oikea johtaminen on Novon kriittisiä menestystekijöitä. Vuonna 2001 jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua osaamisenhallinnan projektia. Tavoitteena on luoda työkalut ja menetelmät osaamisen määrän ja laadun suunnitteluun.

Henkilöstön hyvinvointi

Asiantuntijatyössä tärkein motivaattori on ammatillinen kehittyminen. Henkilöjohtamisessa tavoittemme on, että työn laatu ja määrä on sekä työnantajan että työntekijän näkökulmasta oikea. Novon työsuojelutoiminnan tavoitteena on varmistaa, että työn tekemisen edellytykset ovat hyvät.

Työsuojelulla pyritään pitämään huolta työntekijän kokonaiskunnon suudesta – toisin sanoen siitä, että hän olisi fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti hyvässä kunnossa.

Yhteistoiminta ja edustuksellisuus

Novon yhteistoiminta Suomessa on järjestetty konsernikohtaisesti. Koko konsernia edustava YT-toimikunta kokoontuu viisi kertaa vuodessa ja käsittelee toimintasuunnitelmassa sovittuja asioita. Henkilöstöllä on kaksi edustajaa Novo-konsernin johtoryhmässä.

Novo tekee yhteistyötä useiden alan oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa.

Integrointi

Yritys- ja liiketoimintaostojen synergiahyötyjen syntymisen kannalta on olennaista, kuinka hyvin ja nopeasti uusi henkilöstö perehtyy Novon toimintatapoihin ja kulttuuriin. Novo on mallintanut integraatioprosessin. Toimintatapojen ja menetelmien yhtenäistämistä pyritään auttamaan suunnitelmallisella toiminnalla siten, että synergiahyödyt näkyivät mahdollisimman nopeasti liiketoiminnassa.

Henkilöstön optio-ohjelma

Novo Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous 21.3.2001 päätti antaa optio-oikeuksia Novo Group -konsernin avainhenkilöille.

Optio-oikeudet tarjottiin osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen vuosina 1998, 1999 ja 2000 liikkeeseenlaskettujen optio-oikeuksien haltijoille sekä myöhemmin hallituksen erikseen nimeämille Novo Group -konsernin avainhenkilöille. Optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi avainhenkilöiden kannustusjärjestelmää. Optio-oikeuksilla yhdenmukaistettiin konsernin aikaisemmat kannustusjärjestelmät.

Optio-ohjelman tavoitteena on kannustaa avainhenkilöstöä pitkäjänteiseen työntekoon omistaja-arvon kasvattamiseksi ja sitouttaa avainhenkilöitä Novoon. Novon optionhaltijoita on järjestelyn jälkeen 763 henkilöä.

Vaihtamisen jälkeen Novo Group -konsernin hallussa olevat vuosina 1998, 1999 ja 2000 liikkeeseen lasketut optio-oikeudet mitätöitiin.

Laatu

Novossa siirryttiin vuonna 2001 prosessipohjaiseen laadunhallintaan. Tämä tarkoittaa, että kaikki Novon toiminnot on määritelty osaksi prosesseja, joilla on yhteys liiketoiminnan ydinprosesseihin eli kehitys-, myynti-, toimitus- ja palveluprosesseihin. Johtamisprosessia selkeytettiin siten, että strateginen ja operatiivinen suunnittelu ja niiden yhteistoiminta on kuvattu samassa prosessissa.

Novo saavutti vuoden 2001 lopussa laatujärjestelmäkehityksessään tason, joka oikeutti ensimmäi-

senä tietotekniikan palvelutalona Suomessa koko konsernin kattavaan ISO 9001:2000 -laatusertifikaattiin. Sertifikaatin piiriin kuuluvat kaikki Novon kotimaan toiminnot. Vuoden 2002 päätavoitteena on saattaa kaikki Novon kansainväliset toiminnot saman laatujärjestelmän piiriin.

Asiakas on laadun paras mittari

Laadun kehittämisessä asiakkaiden mielipiteet ovat ehdottoman tärkeitä. Laadun mittareina voi toimia tuotteiden virheettömyys tai toimitusaikataulujen pitävyys. Vuoden 2001 avainasiakastutkimus osoitti, että olemme kyenneet parantamaan toimintamme laatua erityisesti projektityössä ja yhteistyön sujuvuudessa. Asiakkaat osaavat myös vaatia laatua; tarjousten liitteeksi vaaditaan yhä useammin tietoa laatujärjestelmästä.

Suurimmat haasteet laatujärjestelmä kohtaa silloin, kun yritykseen liitetään uusia liiketoimintoja tai kokonaisia yrityksiä. Haltuunottolanteita helpottaa toimintaprosessien kuvaukset.

Novon katselmointikoulutuksiin osallistui vuoden 2001 syksyllä neljäkymmentä novolaista eri puolilta organisaatiota. Katselmoinnit ovat tärkeä osa laadun takaavan Novo-mallin laadunvarmistustoimintaa. Vuonna 2002 keskitytään henkilöstön prosessikoulutuksiin sekä nykyisten menetelmien tehostamiseen ja kehittämiseen.

Novon palveluksessa työskenteli vuoden 2001 lopussa 2 090 henkilöä. Kuvassa vasemmalta oikealle Pia Danska, Sirpa Räsänen, Jussi Salmela, Lena Ojala, Sari Salminen, Timo Heiniö, Arja Mäkelä, Pentti Pitkänen, Helena Hannuksela, Saara Temisevä, Janne Rajala, Hanna Nederström, Kaija Kopra, Sanna Heinsalo, Kari Ylinen, Ilkka Matti, Tea Stenberg, Janne Rantala ja Lauri Rajala.

INFRARATKAISUT

- Oikeat ratkaisumallit eivät vielä riitä, vaan ratkaisut on osattava tehdä oikeaan aikaan, korostaa Infradivisioonan johtaja Raimo Anttila.

Infraratkaisut-divisioona tarjoaa asiakkailleen tietojärjestelmien käyttöön tarvittavaa käyttö- ja verkkopalvelua, konsultointia ja asiantuntijapalvelua sekä laitteita ja järjestelmiä.

Divisioonan liikevaihto vuonna 2001 oli 190,0 miljoonaa euroa (227,8 me), mikä on 64,4 % (71,3 %) konsernin liikevaihdosta. Divisioonassa työskenteli vuoden 2001 lopussa 701 (727) henkilöä.

Novo on yksi Suomen merkittävimmistä tietoteknisen infrastruktuurin ja käyttöpalvelujen tarjoajista.

Infraratkaisut-divisioonan liiketoiminta koostuu käyttö-, verkko- ja asiantuntijapalvelujen myynnistä sekä laitteiden, järjestelmien ja valmisohjelmistojen lisenssimyynnistä. Tarjontaan kuuluvat myös asiakastuki-, suoramarkkinointi- ja tulostuspalvelut.

Divisioonan kilpailuedut ovat korkea tekninen ja integrointiosaaminen yhdistettynä tuote- ja palveluosaamiseen. Tämän tuloksena voidaan tuottaa oikeita ja oikea-aikaisia ratkaisuja asiakkaiden liiketoiminnan tarpeisiin.

Divisioonalla on palvelupisteet kotimaassa yli 20 paikkakunnalla sekä Saksassa ja Kiinassa. Divisioonaa johtaa 28.2.2002 asti Raimo Anttila. 1.3.2002 alkaen divisioonaa johtaa Harri Mäkitie.

Novo pyrkii vahvistamaan asemaansa korkean ja lostusarvon tietotekniikkapalvelujen toimittajana. Vuoden viimeisellä neljänneksellä käytiin yt-neuvottelut, jotka koskivat lähitukipalveluja sekä laitekauppaan liittyviä esi- ja kenttäasennuspalveluja (pörssitiedote 4.10.2001). Neuvottelujen tuloksena vähennettiin 35 työntekijää. Asennus- ja lähitukipalveluiden kysyntä on vähentynyt viime vuosina merkittävästi, koska laitteet tulevat valmistajilta valmiina kokoonpanoina ja niiden käyttövarmuus ja käyttäjien osaaminen on lisääntynyt.

Käyttöpalveluja vahvistettiin ostamalla kesä-

kuussa Tietonauha-yhtiö Oy:n käyttöpalvelujen tuotanto ja laitekauppa. Kaupan yhteydessä Infraratkaisut-divisioonan siirtyi 16 henkeä.

Tietojärjestelmien hallinnan ja valvonnan merkitys korostuu

Käyttö- ja verkkopalveluilla varmistetaan, että asiakkaiden tietojärjestelmät ovat käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa. Sovelluspalvelinten, tietoliikennelaitteiden ja hallintapalvelujen kysyntä oli vilkasta, ja liiketoiminnan volyymi kasvoi kymmenen prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Palvelimet toimivat muun muassa toiminnanohjaus-, henkilöstöhallinto- ja sähköpostiratkaisujen toiminta-alustoina. Eniten lisääntyi henkilöstö- ja materiaalihallintoon liittyvien palvelujen kysyntä.

Tietoteknisen infrastruktuurin ulkoistukset vaihtelivat yksittäisten sovellusympäristöjen ja liiketoimintaprosessien ulkoistamisesta kokonaisvaltaiseen tietojenkäsittely-ympäristön ulkoistukseen. Toimintavuonna tehtiin ja uusittiin useita merkittäviä pitkäaikaisia käyttöpalvelusopimuksia. Hallinta- ja valvontapalvelujen kehittämistä jatkettiin.

Käyttö- ja verkkopalveluja kehitetään Novossa yhä enemmän asiakaskohtaiset erityispiirteet huomioonottavaksi.

Tietoturvan merkitys korostuu

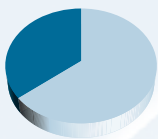
Monikanavaisuuden sekä langattomien ja avointen järjestelmien yleistyttyä tietoliikenteen, tietoturvan ja järjestelmien integrointi operatiivisiin järjestelmiin on yhä tärkeämpää ja näiden alojen teknologiakonsultoinnin kysyntä lisääntyi.

Tuotekehityksessä panostettiin avoimen verkon hyödyntämiseen operatiivisten tietojärjestelmien käytössä sekä tietoturvaratkaisujen kehittämiseen. Global Security Solutions -tietoturvapalvelukokonaisuus valmistui. Mediantti-palvelua, jonka avulla operatiivisia järjestelmiä voidaan käyttää avoimen verkon kautta, kehitettiin liittämällä siihen käyttä-

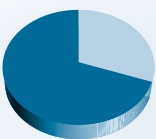
jän tunnistus- ja tietoturvapalvelut.

Mobiilien päätelaitteiden käyttömahdollisuuksien lisääntyessä kasvaa myös keskitetyn hallinnan tarve. Hallinta- ja valvontapalveluihin kehitettiin

“Laitteiden ja sovelusten myynti muuttuu yhä enemmän tuotteiden ja palveluiden integroinniksi”

Liikevaihto 64,4 % koko konsernin liikevaihdosta.

Henkilöstö 33,5 % koko konsernin henkilöstöstä.

Smart Terminal Management -palvelu, jota voidaan käyttää langattomien päätelaitteiden etähallintaan esimerkiksi työnohjauksessa.

Työasema-arkkitehtuureja uudistettiin, laitteiden hankinta- ja toimitusketjuja ulkoistettiin

Asiakkaiden tietoteknisen infrastruktuurin suunnittelun kysyntää lisäsivät muun muassa eurohankkeet sekä Windows 2000 -käyttöönnotot.

Tuotepalveluissa osuuttaan kasvattivat kannettavat työasemat, palvelimet sekä työasema- ja palvelinympäristöjen korkean käytettävyyden takaavat tallennus- ja varmistusratkaisut. Tuotekaupan rakenne muuttui: työasemien toimittamisesta siirtytiin yhä enemmän järjestelmäratkaisukauppaan. Erityisesti varmistus- ja tallennusjärjestelmien kysyntä kasvoi merkittävästi.

Kiinnostus työasema-arkkitehtuureihin ja laitteiden hankinta- ja toimitusketjujen ulkoistamiseen kasvoi. Tähän vastattiin kehittämällä Basis-konseptia. Basis-palvelulla helpotetaan asiakkaan työasemaympäristön ylläpitoa laitekannan vakioinnilla,

ISS Palvelut tuottaa muun muassa kiinteistö-, toimitila-, sairaala- ja hyvinvointipalveluja. - On erittäin tärkeää, että voimme luottaa tietojärjestelmien käyttövarmuuteen ja turvallisuuteen, sillä meidän asiakkaamme luottavat puolestaan meihin, painottaa IT-päällikkö Esa Rantamäki ISS Palveluista, kuvassa taka-alalla. Novon ja ISS:n yhteistyö on alkanut vuonna 1998.

toimitusprosessin standardoinnilla sekä laajimmillaan koko työaseman ylläpidon ulkoistamisella.

Uuden tekniikan integrointi vaatii muutosten hallintaa

Novo arvioi asiantuntijapalveluiden sekä käyttö- ja verkkopalveluiden markkinoiden kehittyvän edelleen suotuisasti. Kasvua odotetaan konsultoinnista ja monikanavaratkaisuista sekä tietoliikenne- ja tietoturvapalveluista. Asiakkaiden ja heidän asiakkaidensa tarve integroida nykyiset sovellukset ja järjestelmät keskenään kasvaa. Samalla lisääntyy tarve integroida myös liikkuvan henkilöstön päätelaitteet näihin järjestelmiin. Myös infratuotteiden ja sovelusten myynti muuttuu yhä enemmän tuotteiden ja palveluiden integroinniksi.

Käyttö- ja verkkopalvelujen kysyntää lisäävät liiketoimintojen ulkoistukset. Tietotekniikan ulkoistamisessa osa-ulkoistukset yleistyvät. Käyttöpalveluissa kysynnän odotetaan kohdistuvan sovellusten ja liiketoimintaprosessia tukevien kokonaisjärjestelmien (esim. SAP R/3, MS Exchange, henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon sovellukset, elektroninen laskutus) päätelaiteriippumattomaan käyttöpalveluun.

Basis-työasemapalvelussa kehitetään erityisesti työasemien ja mobiililaitteiden etähallintaan sekä inventointiin ja varainhallintaan liittyviä palveluita. Tavoitteena on lisätä asiakkaiden työasemaympäristön ylläpidon tehokkuutta ja käytettävyyttä.

Wärtsilä on maailman johtava laivojen propulsiojärjestelmien toimittaja ja merkittävä hajautettuun energiatuotantoon tarkoitettujen voimaloiden sekä huolto- ja käyttöpalvelujen tarjoaja. Wärtsilä on käyttänyt Novon asiantuntijoita työasemaympäristön vakiointiprojektissa jo kahden vuoden ajan. Vakiointiprojekti ulottuu kaikkiin Wärtsilän toimipisteisiin yli 50 maassa. Kuvassa Wärtsilän viestintäjohtaja Bodil Berggren.

OHJELMISTOTUOTERATKAISUT

- Osaava henkilöstö, asiakkaiden tarpeita palvelevat ohjelmistot, laadukkaat prosessit ja laaja asiakas-kunta luovat erinomaisen perustan suhtautua luottavasti tulevaan, sanoo Ohjelmistotuoteratkaisujen johtaja Kari Kontula.

Ohjelmistotuoteratkaisut-divisioonan liiketoiminta perustuu korkean jalostusarvon ohjelmistotuotteisiin ja niiden käyttöön liittyviin palveluihin. Ohjelmistotuotteita ovat yrityssectorille, julkiselle hallinnolle ja terveydenhuoltoon kehitetyt taloudenohjauksen, henkilöstöohjauksen, sosiaalitoimen ja terveydenhuollon tuotteet.

Ohjelmistotuoteratkaisut-divisioonan liikevaihto nousi 58,5 miljoonaan euroon (44,3 me) ja osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 19,8 % (13,9 %). Divisioonassa työskenteli vuoden 2001 lopussa 602 (517) henkeä.

Ohjelmistotuoteratkaisuja vahvistettiin vuonna 2001 useilla liiketoiminta- ja yritysostoilla, jotka toivat Novoon 120 uutta osajajaa. Markkina-asemaa vahvistettiin korkean jalostusarvon ohjelmistotuoteratkaisujen toimittajana useilla toimialoilla.

Kesäkuussa tehdyllä sopimuksella Novo osti Tietonauha-yhtiö Oy:n henkilöstöhallinnon ohjelmisto- ja palveluliiketoiminnan. Kauppa vahvisti Novon asemaa yrityssectorilla, lähinnä kaupan ja teollisuuden alueilla. Joulukuun alussa Novo myi osakkuusyhtiöilleen Silta Oy:lle tähän liiketoimintaan sisältyneet palkanlaskentapalvelut.

Syyskuussa Novo ja Digital Open Network Environment Oyj Done allekirjoittivat sopimuksen, jolla Novo hankki Donelta Unikko-Soft Jyväskylä Oy:n sekä sen tytäryhtiö UST-Data team Oy:n koko osakekannan. Novo sai asiakkaikeeseen lähes 900 pientä ja keskiuurta yritystä. (Pörssitiedote 19.9.2001)

Lokakuussa WM-data Consulting Oy:n kanssa allekirjoitettiin sopimus, jolla hankittiin WM-datan terveydenhuollon ohjelmistoja koskeva liiketoiminta.

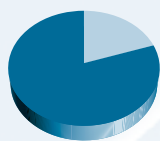
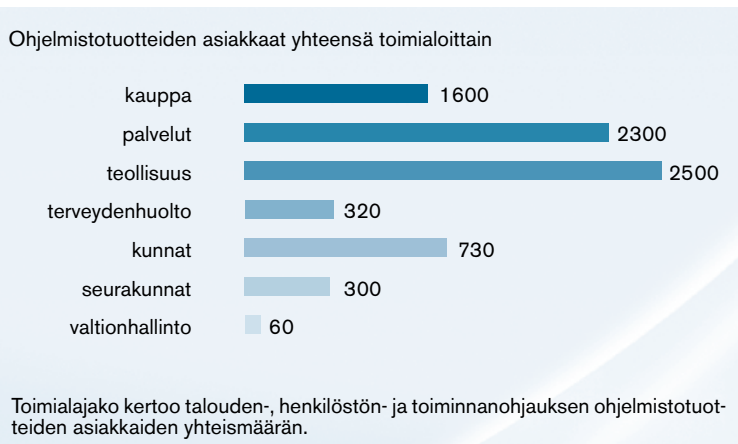
Joulukuussa Novo hankki Solteq-konsernilta pk-yritysten yleisjärjestelmien sekä henkilöstö- ja taloushallinnon ohjelmistoliiketoimintoja, jotka siirtyivät Novo-konserniin 1.1.2002. Asiakkaita näillä ohjelmistoilla on noin 3 000. (Pörssitiedote 19.12.2001)

Joulukuun viimeisenä päivänä tehdyssä liiketoimintakaupassa Novolle siirtyi Ami-säätiön tytäryhtiön Hidecode Oy:n resurssien varaamiseen ja varustusten suunnitteluun sekä oppilaitosten opiskelijahallintoon kehittämät tuotteet.

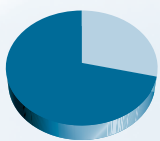
Joulukuun alussa suurin osa Uudet liiketoimintaratkaisut -divisioonan kuuluneista e-bisnes-ratkaisuista liitettiin Ohjelmistotuoteratkaisut-divisioonan.

Euro, lisäarvotuotteet ja sähköiset ratkaisut vilkastuttivat kysyntää

Vuoden alkupuoliskoa leimasi erityisesti perusohjelmistotuotteiden heikko kysyntä. Loppuvuonna markkinat piristyivät. Yrityssectorille suunnattu Sonet-ohjelmisto saavutti 1 200 asiakkaan rajan. Palvelukysyntää kasvattivat eurojen käyttöönottoon liittyvät toimenpiteet. Lisäarvotuotteiden ja sähköisten liiketoimintaratkaisujen kysyntä oli vilkasta koko vuoden. Digitaalisen laskujen käsittelyn ja arkistoinnin Rondo-ohjelmaa ja sen käyttöönot-

Liikevaihto 19,8 % koko konsernin liikevaihdosta.

Henkilöstö 28,8 % koko konsernin henkilöstöstä.

tuvaa sähköistä tiedonsiirtoa.

Seudullisen yhteistyön lisääntyminen julkishallinnossa lisäsi kiinnostusta seutukunnille kohdennettuja järjestelmä- ja palvelukonsepteja kohtaan. Terveydenhuollon eri ammattiryhmät samaan palveluketjuun yhdistävä Pro Consona -ratkaisu on noussut muutamassa vuodessa johtavaan asemaan terveydenhuoltosektorilla. Kuluneena vuonna alkoivat mittavat käyttöönotot Helsingissä, Tampereella ja Lahdessa.

Sähköiset ratkaisut ja toimialalähtöisyys tuotekehityksen vetureina

Novon ohjelmistotuoteratkaisut muodostuvat organisaation perustoimintoja palvelevista ohjelmistoista, näitä täydentävistä lisäarvotuotteista sekä eri toimialojen erityisvaatimukset sisältävistä moduuleista.

Katsausvuonna tuotiin markkinoille sähköisiin palveluketjuihin perustuva taloudenohjauksen koko-

naisratkaisu. Pro Economica -ratkaisu sisältää perustoimintojen lisäksi taloudenohjauksen analysointi- ja raportointijärjestelmän sekä digitaalisen arkistoinnin ja ostolaskujen paperittoman käsittelyn. Pro Economica integroituu yhtenäiseksi osaksi yritysten ja julkisyhteisöjen toiminnanohjauksen ketjua. Novon taloudenohjauksen tuotteita käyttää noin 3 300 yritystä ja lähes 1 400 julkishallinnon asiakasta.

Henkilöstönohjauksessa valmistui vuoden aikana joukko uusia, internet-tekniikkaan perustuvia palkanlaskennan tuotteita täydentäviä lisäarvotuotteita kuten työtunteja, vuosilomia ja poissaoloja käsittelevä sovellustyökalu yritysten esimiehille palkkauksen arviointiin sekä johdon raportointijärjestelmä. Näitä henkilöstönohjauksen tuotteita käyttää noin 1 800 yritystä ja noin 900 julkishallinnon organisaatiota.

Toiminnanohjauksen tuotekokonaisuutta vahvistettiin toimialoittaisilla moduuleilla ja muun muassa sähköisen kilpailutuksen portaaliratkaisulla. Teknisille suunnittelutoimistoille ja tekstiili- ja vaatetusteollisuudelle kehitetyt ratkaisut täydensivät toimialaperusteista tuotetarjontaa. Novon toiminnanohjauksen tuotteita käyttää noin 2 000 yritystä ja noin 500 julkishallinnon organisaatiota.

Markkina-asema vahvistuu

Novo on saavuttanut sekä organisen kasvun että erityisesti yritys- ja liiketoimintakauppojen kautta merkittävän aseman ohjelmistotuoteliiketoiminnassa Suomen kunnallishallinnossa, terveydenhuollossa, seurakunnissa ja pk-yrityksissä. Tavoitteena on markkina-aseman säilyttäminen näillä alueilla sekä markkina-aseman vahvistaminen suurissa yrityksissä ja valtionhallinnossa.

HUS eli Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on verkosto, joka tuottaa terveydenhuoltopalveluja jäsenkunnilleen. Asukkaita näissä 32 kunnassa on yhteensä noin 1,3 miljoonaa. Novon järjestelmäratkaisut ovat sairaanhoitopiirillä käytössä henkilöstö-, materiaali- ja potilashallinnossa. Kuvassa henkilöstöresurssipäällikkö Marja Seppälä.

Novon talouden- ja henkilöstönohjauksen tuotteita käyttävä Raunio Saha on yksi Suomen johtavista pk-yrityksistä alallaan. - Toiminnallemme on tyypillistä pitkäaikainen, luottamuksellinen yhteistyö asiakkaiden kanssa ja tuotantoteknologian voimakas ja innovatiivinen kehittäminen. Laadun takeena on ISO 9002 -laatujärjestelmä, sanoo Raunio Sahan talousjohtaja Risto Raunio. Kuvassa ohjaaja Juha-Matti Malinen ja Risto Raunio.

- Hämeenlinnan seudulla pyritään kokonaan sähköiseen tiedonsiirtoon taloushallinnossa sekä tietojen kertatalennukseen ja jopa seudulliseen konsernirakentamiseen. Tämän toteuttaminen vaatii myös uudenlaista IT-kumppanuutta, toteaa Seutukeskus Oy Hämeen toimitusjohtaja Veikko Syyrakki.

ASIAKASKOHTAISET RATKAISUT

ASIAKASKOHTAISET RATKAISUT

Divisioonajohtaja Kimmo Koi-visto korostaa henkilökunnan osaamista ja osaamisen hallintaa asiakaskohtaisten ratkaisujen menestystekijänä.

Asiakaskohtaiset ratkaisut -divisioona tarjoaa asiakkaiden tarpeisiin sovitettuja tietotekniikan asiantuntijapalveluja.

Divisioonan liikevaihto vuonna 2001 kasvoi 32,1 miljoonaa euroon (30,9 me). Kotimaan liiketoimintojen liikevaihto nousi noin 20 % ja ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto laski noin 40 %. Asiakaskohtaisten ratkaisujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 10,9 % (9,7 %). Divisioonassa työskenteli vuoden lopussa 395 (344) henkilöä. Henkilöstömäärää lisäsivät konsernin sisäiset siirrot, kuten divisioonaan siirtyneet neljä ulkomaista tytäryhtiötä.

Asiakaskohtaiset ratkaisut -divisioona tarjoaa kotimaassa laajojen asiakaskohtaisten järjestelmien suunnittelua ja toteutusta sekä konsultointia. Kotimaan liiketoiminta on henkilötyöpohjaista asiantuntijapalvelua, joka perustuu vahvaan toimialatuntemukseen, pitkiin asiakassuhteisiin ja korkeatasoiseen projektiosaamiseen.

Erityisosaamista ovat tietojärjestelmien integrointiin, projekti-johtamiseen, tietovarastoihin, sähköiseen asiointiin, asiakkuuden hallintaan sekä henkilöstön osaamisen johtamiseen liittyvät palvelut. Henkilökunta työskentelee Suomessa kahdeksalla paikkakunnalla.

Ulkomaiset tytäryhtiöt tarjoavat myynnin ja logistiikan sekä henkilöstöresurssien optimoinnin ohjelmistoja matkustus- ja kuljetustoimialalle. Tytäryhtiöt sijaitsevat Isossa-Britanniassa, Hollannissa, Virossa ja Yhdysvalloissa.

Perinteisten ja uusien teknologioiden yhdistäminen on vahvuus

Toimintavuonna keskityttiin vahvistamaan uusien teknologioiden osaamista ja kytkemään se perinte-

seen järjestelmäosaamiseen. Tässä onnistuttiin kattavalla henkilöstökoulutuksella ja siirtämällä konsernin sisällä uusiin teknologioihin keskittyneitä yksiköitä osaksi asiakaskohtaisia ratkaisuja.

Projektisuunnittelu ja systeemyön menetelmien hallinta perustuu vankkaan kokemukseen. Novossa korostetaan työmallia, joka suosii suurten hankkeiden hallinnassa vaadittavaa jäsenneiltyä työtapaa, järjestelmällisyyttä ja laatua.

Kilpailukykyä lisäävää tehokkuutta vahvistettiin kehittämällä edelleen yhtenäisiä menetelmiä ja prosesseja. Yhtenä tavoitteena on lisätä komponenttien uudelleenkäyttöä eli monistettavuutta. Novomalli, systeemyötä ohjeistava malli, uudistettiin tukemaan komponenttipohjaista työtapaa.

Suljettujen ja avointen järjestelmien integrointi edellyttää komponenttitekniikan hallintaa

Asiakaskohtaisten ratkaisujen kysyntä oli katsauskaudella hyvä kotimaassa kaikilla toimialueilla. Kysyntä kasvoi erityisesti teleklusterissa ja valtionhallinnossa.

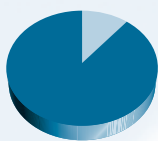
Finanssisektorin palveluissa panostettiin eläkevakuutustietojärjestelmien kehittämiseen. Eläkejärjestelmät ovat lähitulevaisuudessa suurten muutosten kohteena ja Novo uskoo voivansa hyödyntää pitkää kokemustaan eläkejärjestelmien arkkitehtuurista tässä kilpailutilanteessa.

Kuntasektorin hankkeet painottuivat tietovarastohankkeisiin, euro-projekteihin sekä web-pohjaisten tietojärjestelmien kehittämiseen. Valtiosektorilla aloitettiin useita uusia teknologioita ja komponenttitekniikkaa hyödyntäviä hankkeita. Sekä kunta- että valtio-

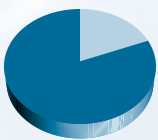
sektorin asiakkailta on tulevaisuudessa tarve modernisoida operatiivisia järjestelmiään ja lisätä niiden käytettävyyttä integroimalla ne muun muassa sähköisen asioinnin järjestelmiin. Tämä kasvattaa edelleen komponenttitekniikan osaamiseen perustuvan integrointi- ja arkkitehtuurikonsultoinnin kysyntää.

Novon asiakkuudenhallinta- eli CRM-konsepti

“Tarve integroida uuden teknologian ratkaisuja perusjärjestelmiin kasvaa”

Liikevaihto 10,9 % koko konsernin liikevaihdosta.

Henkilöstö 18,9 % koko konsernin henkilöstöstä.

valmistui. Konseptissa painotetaan, että asiakkuudenhallinta vaatii usein monien olemassa olevien tietojärjestelmien integrointia ja asiakaskohtaista sovitamista, mihin Novolta löytyy vahvaa osaamista.

Toimintavuonna keskityttiin erityisesti henkilöstön kehittämisen ja johtamisen ratkaisuihin sekä henkilöstöresurssien optimointiratkaisuihin. Tammikuussa tuotiin markkinoille kuljetus- ja palvelualoille suunniteltu Pro Shift -henkilöstöresurssien optimointiratkaisu. Hollannissa Novo saavutti Carress-tietojärjestelmällään markkinajohtajuuden kotihoidon järjestelmämarkkinoilla.

Divisioonaan kuuluvien ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto laski maailmanlaajuisen heikon talouskehityksen seurauksena. Erityisesti lentoyhtiöiden myynnin järjestelmien kysyntä kansainvälisillä markkinoilla ei vastannut odotuksia.

Sähköinen asiointi lisääntynyt julkishallinnossa

Asiakaskohtaisten ratkaisujen kysynnän odotetaan pysyvän korkeana lähivuosina. Kasvua odotetaan erityisesti vakuutussektorilta. Kunta- ja valtio-sektorilla kehitetään sähköisen asioinnin ratkaisu-

Kuntien eläkevakuutus eli Keva huolehtii kuntasektorin henkilöstön työeläketurvasta ja sen rahoituksesta. Kevan ja Novon kumppanuus on alkanut jo 1970-luvun lopulla. Novo on toimittanut Kevalle asiakaskohtaisesti sovitettuja järjestelmiä ja it-infrastruktuurin asiantuntijapalvelua eläkevakuuttamisen tueksi. Kuvassa tietohallintopäällikkö Sirpa Laatikainen.

ja sekä hallinnollisiin että kuntalaisten tarpeisiin.

Novo uskoo, että tietotekniikkaratkaisujen kriittisyys liiketoimintastrategioiden toteuttamisessa korostuu. Perusosaaminen sekä laajempien kokonaisuuksien hallinta painottuvat. Tarve integroida uuden teknologian ratkaisuja perusjärjestelmiin kasvaa. Näiden yhdistämisessä tarvitaan suunnitelmallista järjestelmäarkkitehtuuria ja komponenttitekniologiaa.

Myös henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja henkilöstön johtamiseen tarvittavien työkalujen kysyntä kasvaa.

Vahvuutta sähköisten ratkaisujen toteutukseen

Novo osti tammikuussa 2002 Stonesoft Oyj:ltä Stonesoft eSolutions Oy:n, joka on merkittävä sähköisen kaupan ja asioinnin konsulttitalo. Kauppa toteutettiin 28.2.2002, jolloin Novolle siirtyi noin 160 henkeä. Yksikkö on erikoistunut yritysten toimintaprosessien ja niitä tukevien tietojärjestelmien konsultointiin, kehittämiseen ja integrointiin. Yrityksen merkittävin asiakasryhmä ovat suuret suomalaiset telekommunikaatio-, palvelu- ja teollisuusyritykset.

eSolutions -yksikkö liitettiin osaksi Asiakaskohtaiset ratkaisut -divisioonaa, johon aiemmin siirrettiin myös muita Novon internet-ratkaisuihin liittyviä asiantuntijapalveluja. Yhdistettävien yksiköiden osaaminen ja ratkaisutarjonta täydentävät toisiaan. Asiakkaita ovat muun muassa Nokia, Sonera, Tullilaitos, Posti, Kesko, Kuntien Eläkevakuutus, oikeusministeriö, ABB, Suomen Asiakastieto, Finnair, Metsa ja Suomen suurimmat kaupungit.

Uuden yksikön vahvuuksia ovat laaja asiakaspohja, korkeatasoinen teknologinen osaaminen, vaativilla laatuajurjestelmillä ohjattu prosessityökentely ja vahvat kumppanuudet.

Vuonna 2001 alkanut Tullin laskutus-, maksuntarkkailu- ja kassajärjestelmien uudistus on laaja ja vaativa hanke. - Se vaatii järjestelmätoimittajalta pitkäjänteistä toimintatapaa, kykyä seurata teknologian kehittymistä ja vahvaa projektiosaamista. Toimittajan on myös pidettävä yllä osaamistaan koko organisaation laajuisesti, kertoo Tullin tietohallintojohtaja Kari Suvila.

UUDET LIIKETOIMINTARATKAISUT

UUDET LIIKETOIMINTARATKAISUT

- Kun uusi teknologia muuttuu jokapäiväiseksi työkaluksi, se ei enää ole uutta. Näin on käymässä internet-ohjelmistoille, jotka ovat sulautumassa osaksi laajempia tietojärjestelmiä, sanoo Uudet liiketoimintaratkaisut -divisioonan johtaja Heikki Tiihonen.

Uudet liiketoimintaratkaisut -divisioona tarjosi vuonna 2001 toimintaprosessien ulkoistuspalveluja sekä paikkatietoon, varmenteisiin ja internet-osaamiseen perustuvia ratkaisuja, jotka auttavat yrityksiä ja yhteisöjä tehostamaan toimintaansa. Ratkaisut koostuvat ohjelmistoista, palveluista, konsultoinnista ja paikkatietoaineistoista. Kotimaisten yksiköiden lisäksi divisioonaan kuuluu paikkatietoyhtiö Kiinassa.

Uudet liiketoimintaratkaisut -divisioonan liikevaihto oli 14,4 miljoonaa euroa (16,7 me). Osuus konsernin liikevaihdosta oli 4,9 prosenttia (5,0 %). Divisioonassa työskenteli vuoden 2001 lopussa 224 henkeä (324).

Mobiili- ja varmennemarkkinoiden käynnistymistä joudutaan odottamaan

Jo vuonna 2000 alkanut epävarmuus tietotekniikkamarkkinoiden kasvuvauhdista ja kasvun kohdentumisesta lisääntyi erityisesti uusien liiketoimintaratkaisujen alueella. Mobiilimarkkinat viivästyivät, kun langattomien ja nopeiden tietoliikenneyhteyksien kehitys oli odotettua huomattavasti hitaampaa. Myös teleyhtiöiden vaikeudet hidastivat uusien ratkaisujen kysyntää. Tämä näkyi internet-palvelujen sekä ennen kaikkea paikkatietopalvelujen kysynnässä, joka ei kasvanut odotetusti. Mobiilimarkkinoiden viivästymisen takia Novo päätti vuoden jälkimmäisellä puoliskolla siirtää paikkatietopalvelujen kehittämisen suunnattuja investointeja vuoden 2002 puolelle.

Toisin kuin vuosituhannen vaihteessa yleisesti odotettiin, erillistä internet-ohjelmistomarkkinaa ei ole syntynyt, vaan olemassa olevat tietojärjestelmät laajenevat hyödyntämään internet-teknikkaa. Markkinoilla tämä on näkynyt pienten internet-yritysten lopettamisena tai yhdistymisenä isompiin tietotekniikkataloihin. Novon internet-ratkaisuissa markkinamuutoksiin vastattiin keskittymällä erityisesti suurissa yritysjärjestelmissä käytettävään teknologiaan. Vuoden lopussa internet-asiantuntijapalvelut

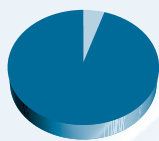
ja sähköiset viestintäratkaisut päätettiin yhdistää aiempaa kiinteämmin konsernin muihin ohjelmisto- ja konsultointipalveluihin. Samassa yhteydessä käynnistettiin yt-neuvottelut, joiden seurauksena vähennettiin 34 työntekijää (pörssitiedote 3.12.2001).

Tietotekniikkamarkkinoiden yleinen epävarmuus ja sähköistä allekirjoitusta koskevan lain viivästyminen viivästyttivät varmennemarkkinoiden käynnistymistä. Koska varmenteille ei syntynyt niille odotettua itsenäistä kysyntää, varmennepalvelut päätettiin yhdistää konsernin muuhun tietoturvatarjontaan.

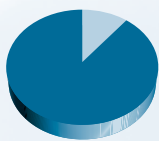
Ulkoistuspalvelujen kysyntä on ollut positiivista. Novo Group Oyj, Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo, Teollisuusvakuutus Oy ja Suomen valtio perustivat uuden henkilöstöhallinnon palveluja tarjoavan yhtiön, Silta Oy:n. Novon toimintaprosessien ulkoistuspalveluja tarjoava yksikkö siirrettiin tähän 1.5.2002 toimintansa aloittaneeseen osakkuusyhtiöön, josta Novo omistaa 44,9 prosenttia. (Pörssitiedote 20.3.2001)

DNA hyödyntää Novon toimittamaa kartta-aineistoa ja GIS-alustaa paikkasidonnaisissa palveluissaan. - Luonnollisesti testaamme jo kolmannen sukupolven matkaviestinverkoissa toimivia paikkatietoa hyödyntäviä palveluita, kertoo DNA:n tutkimus- ja teknologiyksikön johtaja Jarkko Utriainen. DNA Finland Oy on helmikuussa 2001 aloittanut valtakunnallisia matkaviestinpalveluita tarjoava palveluoperaattori.

Liikevaihto 4,9 % koko konsernin liikevaihdosta.

Henkilöstö 10,7 % koko konsernin henkilöstöstä.

Paikkatietopalvelut kokonaistarjonnaksi

Paikkatietopalveluissa keskityttiin ohjelmistoista, aineistoista ja palveluista muodostuvan kokonaistarjonnan kehittämiseen. Osana kokonaistarjontaa paikkatietoaineistoja alettiin tarjota myös palveluna verkon kautta.

Kuluttajille suunnattujen paikkatietopalvelujen osaamista vahvistettiin kesäkuussa ostamalla julkisen liikenteen reittisuunnittelu- ja aikataulupalveluiden kehittämiseen erikoistunut Dipec-Com Oy. Novon kirjastoliiketoiminnot myytiin TietoEnator Oyj:lle joulukuussa.

Internet-asiantuntijapalveluiden sähköisen kaupankäynnin ja viestinnän järjestelmiä kehitettiin vastaamaan suurten organisaatioiden tarpeita erityisesti telesektorille, kuljetusalalle ja tukkukauppaan. Paikkatietoratkaisuissa merkittävä tuotekehityshanke oli julkisen liikenteen reittipalvelun palvelinratkaisu mTravel. Suunnistuksen MM-kisoissa Tampereella oli käytössä ensimmäistä kertaa maailmassa reaaliaikainen satelliittipohjainen seurantajärjestelmä. Tämä alunperin kuljetusten seurantaan suunniteltu liikkuvien kohteiden seurantajärjestelmä mTrack on Novon kehittämä.

Paikannuksen ja internetin hyödyntäminen vaatii vahvaa integrointi-osaamista

Internet-osaamisen, langattomien teknologioiden ja paikkatieto-osaamisen liittyminen entistä kiinteämmäksi osaksi organisaatioiden muita tietojärjestelmiä vaatii yhä korkeatasoisempaa ja monipuolisempaa integraatio-osaamista ja tietojärjestelmien laajaa tuntemusta. Novon vahvuuksia ovat juuri vahva integrointi-osaaminen yhdistettynä tietotekniikan kokonaispalveluun ja niin uusien kuin vanhempienkin teknologioiden tuntemukseen.

Yritysovellukset paikkatietomarkkinoiden moottorina

Paikkatietosovellusten kysynnän odotetaan kasvavan vuonna 2002, mutta maltillisemmin kuin markkinaennusteet ovat tähän asti arvioineet. Novo uskoo kysynnän kohdistuvan lähivuosina yrityksille suunnattuihin ratkaisuihin ja vasta sen jälkeen kuluttajaratkaisuihin. Ennusteiden mukaan maailmassa on 800 miljoonaa mobiilipalveluiden käyttäjää

*Beijing Novon merkittävin asiakastoi-
mitus oli paikkatietoteknologiaan pe-
rustuva resurssienhallintajärjestelmä
Kiinan toiseksi suurimmalle mobiili-
operaattorille China Unicomille. Kiina
nousi käyttäjämäärältään maailman
suurimmaksi matkapuhelinmaaksi hei-
näkuussa.*

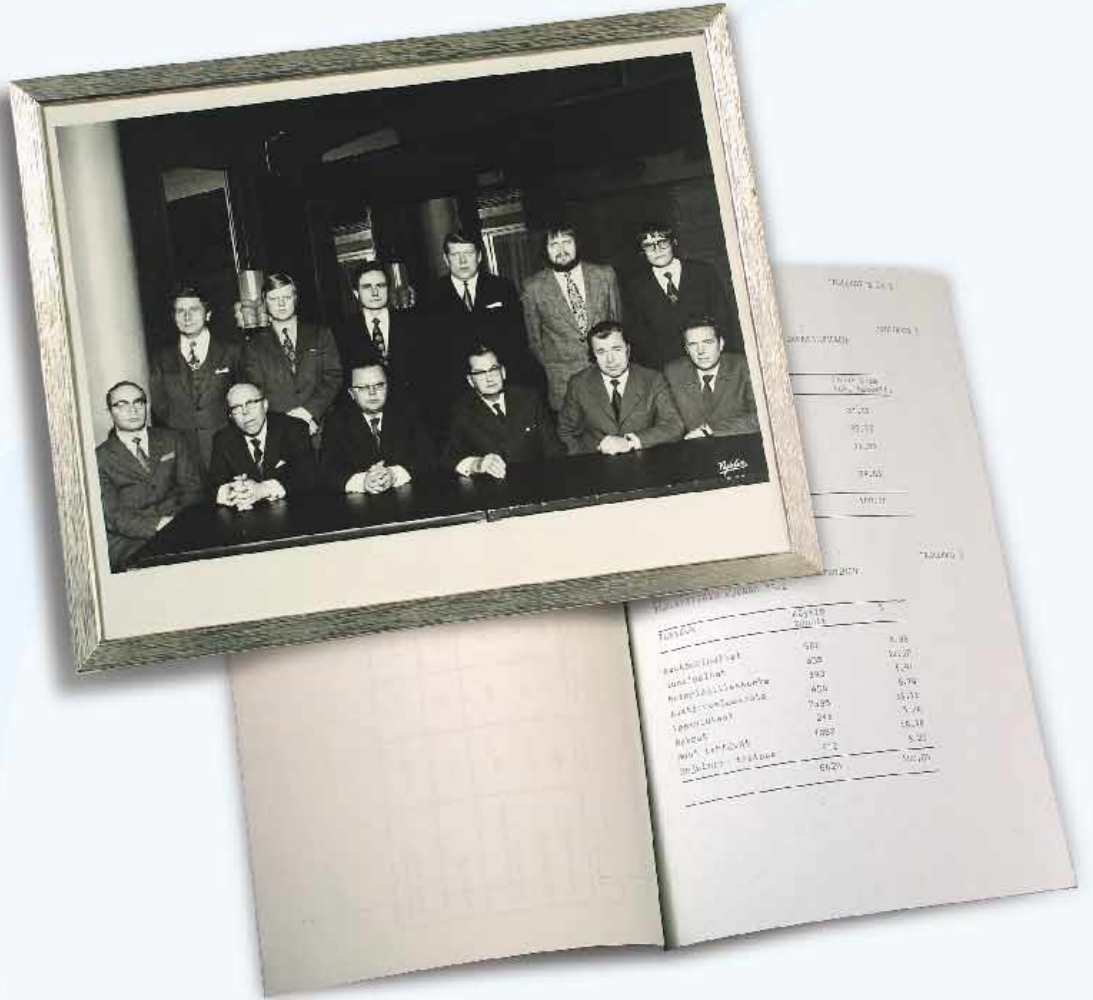
vuonna 2006 (ABI 2001).

Novo jatkaa paikkatietopalveluiden kehittämistä ensisijaisesti yrityksille ja yhteisöille, jotka hyödyntävät paikkatietoa toimintansa tehostamisessa. Suurinta kasvua odotetaan teleklusterista sekä kuljetus- ja turvallisuusaloilta ja metsäteollisuudesta. Seurantajärjestelmien kehityksessä keskitytään erityisesti viranomaisverkoissa toimivaan seurantaan kuten pelastuspalvelun ja muun julkisen turvallisuuden sovelluksiin. Sekä viranomaistoiminnassa, kuluttajapalveluissa että yritysovelluksissa yhä tärkeempää on paikkatiedon hyödyntäminen organisaatioiden olemassa olevissa tietojärjestelmissä.

Paikkatietoratkaisuja hyödynnetään sekä yleisissä että viranomaisverkoissa yhä useammin langattomasti. Novo keskittyy mobiilitarjonnassaan maailman mobiilimarkkinoiden edelläkävijäalueelle Suomeen. Kansainvälistyminen tapahtuu ensisijaisesti asiakkaiden kautta.

Paikannukseen perustuvien palveluiden vaatima paikkatietoteknologia on jo olemassa. Kasvuodotukset perustuvat paikantavien puhelimiin yleistymiseen ja tulossa oleviin langattomiin ja nopeisiin tietoliikenneyhteyksiin. Yritys- ja viranomaissovellusten kysynnän uskotaan vilkastuvan merkittävästi vuonna 2003 ja kuluttajasovellusten pian sen jälkeen.

TILINPÄÄTÖS

Novon historia lasketaan alkaneeksi vuodesta 1972, jolloin Kunnallistieto Oy merkittiin kaupparekisteriin. Novon historian toinen pääjuuri on Helsingin kaupungin tietojenkäsittely-yksikkö, josta syntyi myöhemmin pääkaupunkiseudun tietokeskuskuntainliitto PTK. Kuvassa Kunnallistiedon hallitus lokakuussa 1972: ylhäältä vasemmalta Urpo Ryönänkoski ja Matti Haapala Kaupunkiliitosta, Martti Jokinen Kunnallisliitosta, Kunnallistiedon toimitusjohtaja Harri Havia, Juhani Romppanen Kemian kaupunki ja Heikki Hallantie Kunnallistiedosta. Alhaalla vasemmalta K.J.Brunström, Finlands svenska kommunförbund, Antero Raitamäki Kunnallispaino, Eero Koivukoski Kunnallisliitto, L.O.Johanson Kaupunkiliitto, Teemu Hiltunen Lahden kaupunki ja Erkki Linturi Helsingin kaupunki. Helsingin kaupungin tietojenkäsittelykeskuksen toimintakertomus samalta vuodelta kertoo mm. D22-tietokoneiden käytön jakaantumisen tehtävittäin. Kunnallistieto ja PTK-tietokeskus fuusioituivat 1990 KT-tietokeskukseksi, joka tunnetaan nykyisin Novona.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Novon kannattavuus parani vuonna 2001 merkittävästi

Liikevoitto ennen liikearvopoistoja nousi 13,5 miljoonaan euroon (6,1 me) ja liikearvopoistojen jälkeen 8,6 miljoonaan euroon (1,7 me). Tulos ennen satunnaiseriä ja veroja oli 9,9 me (2,7 me) ja tulos/osake 0,20 euroa (0,04). Oma pääoma/osake oli 2,2 euroa (2,0e). Liikevaihto oli 295,0 me (319,4 me). Pro Forma -liikevaihto oli viime vuoden tasolla. Vuoden 2002 tavoitteista keskeisimpiä on asiakkaiden kanssa tehtävän yhteistyön syventäminen sen kaikilla tasoilla. Tavoitteena on myös jatkaa kasvua ja parantaa yhtiön kannattavuutta.

Vuosi 2001 oli tietotekniikka-alalla edelleen epävakaa. Talouskasvu hidastui maailmanlaajuisesti. Tutkimuslaitokset laskivat markkinoiden kasvunesteita useita kertoja vuoden aikana. Ennakkotietojen mukaan (International Data Corporation Oy) tietotekniikka-alan markkinakasvu oli Suomessa 5,7 prosenttia ja Euroopassa 5,5 prosenttia. Luvut jäivät huomattavasti vuoden alussa annetuista ennusteista.

Novo Group Oyj -konsernin (Novo) päämarkkina-alue on Suomi. Novo tarjoaa Suomessa ohjelmistopalveluja, tietotekniikan käyttö- ja verkkopalveluja sekä laitepalveluja. Asiakkaina on sekä yrityksiä että julkishallinnon yksiköitä. Kansainvälisillä markkinoilla tarjotaan kapean alueen ohjelmistoratkaisuja valituille kohderyhmille. Näitä ratkaisuja ovat esimerkiksi matkustajaliikenteessä tapahtuvan myynnin järjestelmät, henkilöresurssien suunnittelujärjestelmät ja paikkatietoratkaisut. Kansainvälistyminen painottuu matkustaja- ja kuljetusliikenteeseen sekä teleklusteriin.

Novolla on pitkän tähtäimen kasvutavoite, jonka mukaan yhtiö kasvaa jatkuvasti yli markkinakavun. Kasvu painottuu korkean jalostusarvon palveluihin. Kasvua tuetaan yritysostoin ja haetaan myös kansainvälisiltä markkinoilta.

Keskeisin vuoden 2001 tavoitteista oli konsernin kannattavuuden parantaminen. Kannattavuuden parantamisessa onnistuttiin vuonna 2001 markkinaolosuhteet huomioon ottaen tyydyttävästi. Kannattavuus parani selvästi edellisvuodesta, mutta jäi vielä pitkän aikavälin tavoitetasosta.

Korkean jalostusarvon ohjelmistoliiketoiminnan sekä käyttö- ja verkkopalveluiden osuus liikevaihdosta kasvoi suunnitellusti. Näiden palvelujen osuus liikevaihdosta nousi 49,7 prosentista 64,9 prosenttiin.

Konsernin liikevaihto ja sen kehitys

Konsernin liikevaihto pieneni edellisvuodesta 7,6 % ja oli 295,0 miljoonaa euroa (319,4 me). Emoyhtiön liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 18,2 % ja nousi 122,3 miljoonaan euroon (103,5 me).

Infraratkaisujen liikevaihto oli 190,0 miljoonaa euroa (227,8 me), mikä on 64,4 % koko konsernin liikevaihdosta. Divisioonassa työskenteli vuoden lopussa 701 henkilöä. Ohjelmistotuoteratkaisujen liikevaihto oli 58,5 miljoonaa euroa (44,3 me), mikä on 19,8 % koko konsernin liikevaihdosta. Divisioonassa työskenteli vuoden lopussa 602 henkilöä. Asiakaskohtaisten ratkaisujen liikevaihto oli 32,1 miljoonaa euroa (30,9 me), mikä on 10,9 % koko konsernin liikevaihdosta. Divisioonassa työskenteli vuoden lopussa 395 henkilöä. Uusien liiketoimintaratkaisujen liikevaihto oli 14,4 miljoonaa euroa (16,7 me), mikä on 4,9 % koko konsernin liikevaihdosta. Divisioonassa työskenteli vuoden lopussa 224 henkilöä.

Tulos ja vakavaraisuus

Novon liikevoitto oli 8,6 miljoonaa euroa (1,7 me). Liikevoitto ennen liikearvopoistoja oli 13,5 miljoonaa euroa (6,1 me). Voitto ennen veroja oli 9,9 miljoonaa euroa (2,7 me). Osakekohtainen tulos oli 0,20 euroa (0,04 e). Omavaraisuusaste oli 58,2 % (49,7 %) ja likvidien varojen määrä 16,2 miljoonaa euroa (15,8 me). Nettovelkaantumisaste (gearing) oli -7,5 % (3,4%).

Emoyhtiö Novo Group Oyj:n liikevoitto oli 13,3 miljoonaa euroa (5,5 me) ja voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 11,7 miljoonaa euroa (8,0 me).

Investoinnit ja tuotekehitys

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 18,2 miljoonaa euroa (16,4 me), josta emoyhtiön osuus oli 15,4 miljoonaa euroa (11,4 me). Investoinnit kohdistuivat yrityskauppoihin ja tietotekniikkahankintoihin. Osa yrityskaupoista maksettiin suunnatuilla osakeanneilla. Tuotekehitys on käsitelty vuosikuluna.

Yritys- ja liiketoimintaostot sekä uudet konserniyhtiöt

Novo Information Technology Inc. aloitti toimintansa vuoden 2001 alussa Yhdysvalloissa. Yhtiö markkinoi Novon matkustaja- ja kuljetusliikenteelle suunniteltuja tietotekniikkaratkaisuja.

Novo hankki tammikuussa omistukseensa virolaisen tytäryhtiönsä Novo BCS AS:n koko osakekannan. Aiemmin Novo omisti yhtiöstä 65 % ja virolainen tietotekniikkayhtiö Baltic Computer Systems (BCS) 35 %.

Maaliskuussa Novo, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo, Suomen Valtio ja Teollisuusvakuutus Oy allekirjoittivat sopimuksen henkilöstöpalveluja tarjoavan yrityksen perustamisesta. Osakkuusyhtiö Silta Oy aloitti toimintansa 1.5.2001, jolloin myös Novon tarjoamat henkilöstösektorin prosessien ulkoistamispalvelut siirrettiin uuteen yhtiöön.

Kesäkuussa Novo osti julkisen liikenteen reittisuunnitteluun ja aikataulupalveluihin erikoistuneen Dipec-Com Oy:n koko osakekannan.

Kesäkuussa solmitulla liiketoimintakaupalla Tietonauha-yhtiö Oy:n henkilöstöhallinnon ohjelmisto- ja palveluliiketoiminta sekä infraratkaisujen liiketoiminta siirtyivät Novolle. Tietonauha on tietotekniikan palvelutalo, joka kehittää sovellusohjelmistoja, toimittaa tietotekniikkaratkaisuja ja tarjoaa palvelukeskuksen hallinta- ja sovelluspalveluja. Sen asiakkaita ovat suuret ja keskisuuret kaupan, teollisuuden ja julkishallinnon yritykset.

Elokuussa Novo siirsi Atuline virtuaalisairaaloimintansa perustamalleen Novo Atuline Oy:lle. Atuline tarjoaa internetin välityksellä lääketieteellisiä asiantuntijapalveluja myös kansainvälisesti.

Syyskuussa Novo ja Digital Open Network Environment Oyj Done allekirjoittivat sopimuksen, jolla Novo hankki Donelta Unikko-Soft Jyväskylä Oy:n sekä sen tytäryhtiö UST-Data-team Oy:n osakekannat. Unikko-Soft on erikoistunut talous- ja henkilöstöhallinnon valmisohjelmistoihin sekä toiminnanohjauksen ratkaisuihin pienille ja keskisuurille yrityksille. Novo vahvisti järjestelyllä asemaansa pienten ja keskisuurten yritysten ohjelmistotuoteratkaisujen toimittajana.

Lokakuussa Novo vahvisti markkina-asemaansa Suomen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon ratkaisujen toimittajana hankkimalla WM-Dalta sen terveydenhuollon ohjelmistopalveluja koskevat liiketoiminnat Suomessa.

Marraskuussa Novo myi Tietonauhalla hankitut palkanlaskentapalvelut ja osan henkilöstöhallinnon palveluistaan osakkuusyhtiölleen Silta Oy:lle.

Joulukuussa Novo hankki Solteq-konsernilta pienten ja keskisuurten yritysten yleisjärjestelmien sekä henkilöstön ja taloushallinnon ohjelmistojen liiketoimintoja. Kaupalla vahvistettiin edelleen markkina-asemaa korkean jalostusarvon ohjelmistotuoteratkaisujen toimittajana yrityssectorilla.

Novo myi kirjastoliiketoimintansa joulukuussa TietoEnator Oyj:lle ja osti Pietarsaaren Puhelin Oy:ltä ja Efektia Oy:ltä yhteensä 15,7 % Novotrust Oy:n osakekannasta. Järjestelyn jälkeen Novotrust Oy:stä tuli Novon 100 %:sti omistama tytäryhtiö.

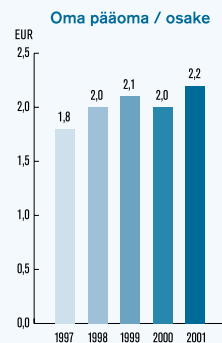
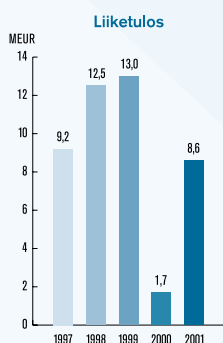
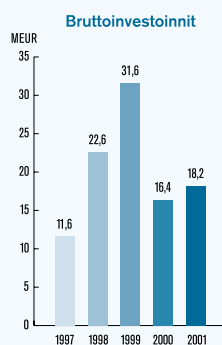
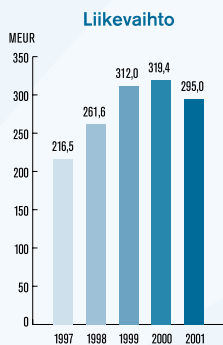
Konsernin rakenne ja sen kehittäminen

Novo-konsernin emoyhtiö on Novo Group Oyj. Emoyhtiö harjoitti vuonna 2001 liiketoimintaa neljässä eri divisioonassa. Tytäryhtiöitä olivat vuoden vaihteessa Infraratkaisut-divisioonan kuuluva Novosys

Oy ja sen tytäryhtiö Nouveltech Oy, Ohjelmistotuoteratkaisut-divisioonan Novobit Oy, Citisoft Oy, Unikko-Soft Jyväskylä Oy ja sen tytäryhtiö UST-Data-team Oy, Asiakaskohtaiset ratkaisut -divisioonan HM&V Research Oy ja sen tytäryhtiö HM&V Telecommunications Oy sekä Uudet liiketoimintaratkaisut -divisioonan Novo Meridian Oy, Novo Extend Oy, Novosat Oy, Novotrust Oy ja Novo Astra Oy.

Lisäksi konserniin kuuluivat vuoden lopussa Kiinteistö Oy Novo Estate sekä ulkomaiset tytäryhtiöt Beijing Novo Information Technology Co., Ltd, Guangzhou Novo Information Technology Development Co.,Ltd., Novo BCS AS, Novo Cetec B.V., Novo Group GmbH, Novo Information Technology Inc., sekä Novo Ivc Ltd.

Karjalan Tietovalta Oy fuusioitiin 31.12.2001 emoyhtiöön ja Pohjolan Paikkatieto Oy sekä Dipec-

Com Oy Novo Meridian Oy:öön. Novosys Oy:n tytäryhtiö Nouveltech Oy puretaan vuoden 2002 alussa.

Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat IT-Solicom Oy (40,0 %), Medici Data Oy (36,3 %), Komartek Oy (29,8 %) ja Silta Oy (44,9 %).

Osakkeet ja osakepääoma

Novo Group Oyj:n varsinainen yhtiökokous antoi hallitukselle valtuudet päättää osakepääoman korottamisesta sekä omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta.

Hallitus käytti valtuuttaan laskea liikkeelle uusia osakkeita 19.9.2001. Osakkeita laskettiin liikkeelle 720 805 kappaletta, joka vastaa 2,05 % yhtiön osakepääomasta. Osakeanti suunnattiin Digital Open Network Environment Oyj Donelle yrityskauppaa koskevan osakevaihtosopimuksen mukaisesti.

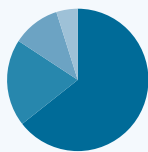
Erittely uusista osakkeista ja merkintähinnoista esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Osakkeiden merkintähinnan perusteena on ollut yhtiölle tulleen kirjanpidollisen nettovarallisuuden arvo.

Omia osakkeita luovutettiin pörssikaupoilla 4.4.2001 hallituksen jäsenten palkkioiden maksamiseen yhtiökokouksen päättämällä tavalla yhteensä 22.116 kappaletta. 19.12.2001 osakkeita luovutettiin Solteq Oyj:lle yrityskauppaa koskevan osakevaihtosopimuksen mukaisesti 616.234 kappaletta. Tilikaudella ei hankittu lisää omia osakkeita. Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden lukumäärä oli tilikauden lopussa 111 650 kappaletta. Osakemäärä vastaa 0,3 % yhtiön osakkeista ja osakepääomasta.

Optio-oikeudet

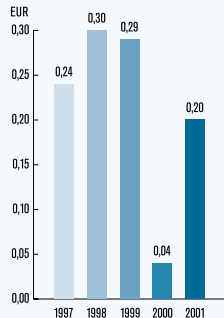
Hallitus käytti yhtiökokoukselta saamaansa valtuutusta antaa optio-oikeuksia vuosina 1998, 1999 ja 2000 liikkeeseen laskettujen optio-oikeuksien haltijoille. Optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi avainhenkilöiden kannustusjärjestelmää. Novon kaikki liikkeellä olevat optio-oikeudet oikeuttavat merkitemään yhteensä 4 230 750 Novon osaketta. Novon osakkeen diluutio (laimennus) voi kaikkien yhtiön optiojärjestelyjen seurauksena nousta korkeintaan 10,8 %:iin.

Liikevaihdon jakauma liiketoimintadivisioonittain

Infraratkaisut	64,4 %
Ohjelmistoratkaisut	19,8 %
Asiakaskohtaiset ratkaisut	10,9 %
Uudet liiketoimintaratkaisut	4,9 %

Voitto / osake

Osakevaihto ja kurssikehitys

Vuoden 2001 aikana Novo Group Oyj:n osakkeen alin kaupankäyntikurssi Helsingin Pörssissä oli 2,05 euroa ja ylin 4,30 euroa. Yhtiön osakkeita vaihdettiin vuoden aikana 15 533 000 kappaletta, joka vastaa 45,9 % yhtiön osakkeista ja osakepääomasta.

Yhtiön osakekannan markkina-arvo oli vuoden 2001 lopussa 88,2 miljoonaa euroa (100,9 me).

Henkilöstö ja sen kehittäminen

Konsernin palveluksessa oli vuoden 2001 lopussa 2090 (2025) henkeä. Kauden keskimääräinen henkilöstömäärä oli 2016 (2026). Emoyhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 1224 (1099) henkeä ja keskimäärin vuoden aikana 1182 (1023) henkeä. Ulkomailta ja ulkomaisissa tytäryhtiöissä työskenteli 136 (129) henkeä.

Vuonna 2001 järjestettiin mittava valmennus, jonka tavoitteena oli ammattitaidon kehittäminen Novon valitsemilla uusilla teknologia-alueilla. Tämän lisäksi henkilöstön kehittäminen painottui projektinjohtamis-, myynti- ja asiakaspalvelutaitojen sekä kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen.

Laadun ja asiakaspalvelun kehittäminen

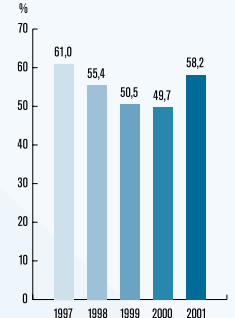
Myynti ja asiakashallinta aloittivat vuoden 2001 uudella organisaatiolla. Uusi myyntiorganisaatio perustuu konsernin asiakasstrategian mukaisiin asiakastoi-mialoihin perustuviin vastuualueisiin.

Pitkäjänteinen työ laadun kehittämiseksi sai jälleen tunnustuksen, kun Novolle myönnettiin ensimmäisenä suomalaisena tietotekniikan palveluyrityksenä vuoden lopussa uuden ISO 9001:2000 standardin mukainen laatusertifikaatti.

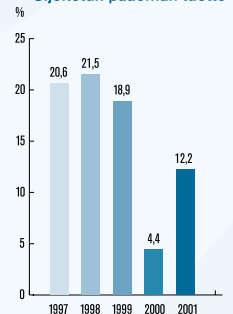
Tilikauden jälkeiset tapahtumat

1.1.2002 Novo täydensi oppilaitoksille suunnattua tarjontaansa ostamalla Ami-säätiöltä sen tytäryhtiö Hidecode Oy:n OK2000-tuoteperheen. Tuoteperhe on tarkoitettu organisaatioiden tilojen, välineiden ja henkilöiden varaamiseen ja varausten suunnitteluun sekä oppilaitosten opiskelijahallintoon.

Omavaraisuusaste

Sijoitetun pääoman tuotto

24.1.2002 solmittiin sopimus liiketoimintakauden, jolla Novo osti Oyj Liinos Ab:ltä terveydenhuollon ja sairaanhoidon materiaalihallinnon Key-box-ohjelmistojärjestelmien, niiden ylläpidon ja konsultoinnin liiketoiminnot.

21.1.2002 solmittiin sopimus Stonesoft e-solutions Oy:n koko osakekannan hankinnasta Stonesoft Oyj:ltä. Stonesoft e-solutions Oy on korkean jalostusarvon asiantuntijapalveluja tarjoava konsultitalo, jonka palveluksessa työskentelee noin 160 henkeä. Yrityskauppa toteutetaan osakevaihtona 28.2.2002. Uusia osakkeita lasketaan liikkeelle 4 111 111 – 4 316 667. Määrä vastaa 10,48 – 10,95 % Novon osakekannasta.

Uudet liiketoimintaratkaisut -divisioona päätettiin lakkauttaa 1.3.2002 alkaen. Divisioonaan kuuluneet paikkatietoratkaisuihin keskittyneet yhtiöt jatkavat toimintaansa Ohjelmistotuoteratkaisut -divisioonassa. Sähköisten ratkaisujen ja asiantuntijapalvelujen yhtiö Novo Extend Oy:n toiminnot jaetaan Ohjelmistotuoteratkaisut ja Asiakaskohtaiset ratkaisut -divisiooniin.

Hallinto

Novo Group Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut Jorma Kielessä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Veikko Kasurinen ja varapuheenjohtajana Ilkka Hallavo. Hallituksen muina jäseninä ovat toimineet Matti Packalén, Juha Voittis, Risto Parjanne, Reijo Paajanen ja Jorma Kielessä. Hallitus kokoontui tilikauden aikana 13 kertaa.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut KHT Arto Kuusiola sekä Tilintarkastajien Oy - Ernst & Young, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Mikael Holmström. Varatilintarkastajana ovat toimineet KHT Kunto Pekkala ja KHT Anu Ojala.

Tulevaisuuden näkymät

Novon strategisena tavoitteena on olla asiakkailleen kumppani, jonka avulla asiakas löytää ja voi ottaa käyttöönsä tehokkaimmin omaa toimintaansa palvelevat ja sille lisäarvoa tuovat tietotekniikkaratkaisut. Asiakkaiden kanssa tehtävän yhteistyön syventäminen sen kaikilla tasoilla on yksi Novon tärkeimmistä tavoitteista vuonna 2002. Vuosi 2002 on yhtiön 30-vuotisjuhlavuosi.

Keskeisimpiä tulevaisuuden tavoitteita ovat kas-

vun jatkuminen ja kannattavuuden paraneminen. Kasvua haetaan orgaanisen kasvun lisäksi yritys- ja liiketoimintakaupoilla. Tavoitteena on edelleen kasvattaa korkean jalostusarvon palvelujen sekä ulkomaisen myynnin osuutta liikevaihdosta. Kansainvälistyminen tapahtuu kapeiden sektorien erikoistuotteilla ja asiakkaiden kautta.

Kasvua haetaan erityisesti vahvistamalla asemaa niillä ohjelmistoliiketoiminnan alueilla, joilla voidaan saavuttaa vahva asema tai markkinajohtajuus. Liiketoiminta-alueista kasvua odotetaan vuonna 2002 erityisesti kotimaan ohjelmistomarkkinoilta sekä käyttö- ja verkkopalveluista. Ohjelmistoliiketoiminnassa kasvua odotetaan sekä tuote- että asiakaskohtaisesti räätälöitävien ohjelmistojen liiketoiminnoista. Toimialoista merkittävin kasvupotentiaali on teleklusterissa, palvelualalla, teollisuusyrityksissä ja valtionhallinnossa. Paikkatietoratkaisujen kysynnän odotetaan kiihtyvän loppuvuonna.

Tietotekniikan kehittäminen on organisaatioille aina investointi, jonka toteuttamiseen vaikuttaa yleinen taloudellinen tilanne. Talouden laskusuhdanne lisää toimintaa tehostavien ratkaisujen kysyntää. Jos globaali ja kotimainen talouskasvu kääntyy vuonna 2002 positiiviseksi, se nopeuttaa myös euro- ja vuosi 2000 -hankkeiden siirtämiä investointeja.

Tulevaisuuden keskeisimpiä haasteita ovat onnistuminen kannattavan kasvun aikaansaamisessa, markkina-aseman vahvistamisessa uusilla toimialoilla ja markkina-alueilla sekä onnistuminen yhtiön kyvykkyyksien edelleen kehittämisessä.

Pitkän tähtäimen tavoitteena on saavuttaa nykyisellä liiketoimintarakenteella 8 %:n liikevoittotaso liikearvopoistojen jälkeen. Tietoyhteiskuntakehityksen vauhti sekä yleinen talouskehitys luovat perustan tavoitteiden saavuttamiselle. Ennusteiden mukaisen talouskasvun toteutuessa yhtiön tuloksen uskotaan muodostuvan edellisvuotta paremmaksi myös vuonna 2002.

Voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa, että voitonjakokelpoisista varoista jaetaan osinkoa 0,12 euroa osakkeelta ja loppu jätetään omaan pääomaan.

HALLITUS

NOVO GROUP KONSERNI

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2001	1.1.-31.12.2000
LIKEVAIHTO	295 000	319 389
Liiketoiminnan muut tuotot	1 664	2 592
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	111 127	168 814
Varaston muutos	7 328	-1 631
Ulkopuoliset palvelut	8 920	5 513
Materiaalit ja palvelut yhteensä	127 375	172 696
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	76 429	69 895
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	11 528	10 380
Muut henkilösivukulut	6 711	6 251
Henkilöstökulut yhteensä	94 668	86 526
Poistot ja arvonalennukset		
Suunnitelman mukaiset poistot	13 482	13 110
Konsernilikearvon poisto	2 251	1 959
Arvonalennukset liikearvosta	157	-
Poistot ja arvonalennukset yhteensä	15 890	15 069
Liiketoiminnan muut kulut	50 084	45 980
LIKEVOITTO	8 647	1 710
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä	969	1 117
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
omistusyhteisyrityksiltä	-	15
muista sijoituksista	211	39
Korko- ja rahoitustuotot		
omistusyhteisyrityksiltä	-	2
muut korko- ja rahoitustuotot	714	841
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-643	-985
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 251	1 029
VOITTO ENNEN VEROJA	9 898	2 739
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	-597	1 366
Tuloverot	-2 697	-2 992
VOITTO ENNEN VÄHEMMISTÖOSUUTTA	6 604	1 113
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	240	230
TILIKAUDEN VOITTO	6 844	1 343

NOVO GROUP KONSERNI

TASE

VASTAAVAA	31.12.2001	31.12.2000
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 157	5 198
Liikearvo	13 359	12 673
Konserniliikearvo	6 788	7 905
Muut pitkävaikutteiset menot	415	153
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	25 719	25 929
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	1 163	1 163
Rakennukset ja rakennelmat	5 708	5 819
Koneet ja kalusto	14 524	14 217
Muut aineelliset hyödykkeet	375	405
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21 770	21 604
Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	3 986	2 518
Saamiset omistusyhteisyrityksistä	130	9
Omat osakkeet	403	2 709
Muut osakkeet ja osuudet	1 498	1 498
Muut saamiset	1 119	1 152
Sijoitukset yhteensä	7 136	7 886
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	54 625	55 419
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat ja muu vaihto-omaisuus	6 050	13 378
Saamiset		
Laskennallinen verosaaminen	41	638
Myyntisaamiset	44 318	47 116
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	750	703
Lainasaamiset	123	210
Muut saamiset	227	253
Siirtosaamiset	11 311	10 860
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	56 770	59 780
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	227	2 983
Rahat ja pankkisaamiset	16 011	12 890
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	79 058	89 031
	133 683	144 450

NOVO GROUP KONSERNI

TASE

VASTATTAVAA	31.12.2001	31.12.2000
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	5 903	5 782
Ylikurssirahasto	33 059	32 511
Omien osakkeiden rahasto	403	2 709
Edellisten tilikausien voitto/tappio	29 492	27 818
Muuntoero	131	116
Tilikauden voitto	6 844	1 343
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	75 832	70 279
VÄHEMMISTÖOSUUS	429	630
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	579	650
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 555	5 843
Eläkelainat	3 882	4 187
Muut pitkäaikaiset velat	250	1 231
Pitkäaikainen yhteensä	8 687	11 261
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 565	6 576
Eläkelainat	305	322
Saadut ennakot	3 034	4 547
Ostovelat	16 399	22 937
Velat omistusyhteisyrityksille	91	543
Muut velat	8 459	7 914
Siirtovelat	18 303	18 791
Lyhytaikainen yhteensä	48 156	61 630
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	56 843	72 891
	133 683	144 450

NOVO GROUP KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2001	1.1.-31.12.2000
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	8 647	1 710
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot ja arvonalennukset	15 890	15 069
Pakollinen varaus/liiketoimintasiirto		-9
Pakollisten varausten muutos	-71	-195
Muut oikaisut	-56	-1 296
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus (- = lisäys)	7 328	-1 631
Lyhytaikaiset saamiset (- = lisäys)	2 916	-337
Korottomat velat (+ = lisäys)	-7 212	-2 504
Rahoitustuotot ja kulut		
Saadut osingot	576	341
Saadut korot	916	879
Maksetut korot	-726	-886
Verot	-4 056	-3 690
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	24 152	7 451
Investointien rahavirta		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-7	-523
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-16 666	-15 861
Luovutustuotot muista sijoituksista	-	1 656
Luovutustuotot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	2 990	5 137
Tuotot muista pysyvistä vastaavista	211	-
Myönnettyt lainat	-114	-560
Lainasaamisten takaisinmaksut	26	393
Investointien rahavirta yhteensä	-13 560	-9 758
Kassavirta ennen rahoitusta	10 592	-2 307
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	245	4 366
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7 846	-381
Maksetut osingot	-2 010	-3 972
Maksullinen osakeanti emo/vähemmistöt	-	1 233
Muut satunnaiset erät	-	-
Rahoituksen rahavirta	-9 611	1 246
Rahavarojen muutos	981	-1 061
Rahavarat 1.1.	15 873	16 934
Rahavarat 31.12.	16 238	15 873
Liiketoimintasiirrossa siirtyneet	616	-

NOVO GROUP OYJ

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12.2001	1.1.-31.12.2000
LIKEVAIHTO	122 295	103 476
Liiketoiminnan muut tuotot	469	2 054
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	4 758	4 344
Varaston muutos	131	-44
Ulkopuoliset palvelut	8 793	7 160
Materiaalit ja palvelut yhteensä	13 682	11 460
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	45 341	39 914
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	7 027	5 790
Muut henkilösivukulut	4 432	4 068
Henkilöstökulut yhteensä	56 800	49 772
Poistot ja arvon alentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	10 110	9 667
Liiketoiminnan muut kulut	28 885	29 090
LIKEVOITTO	13 287	5 541
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista		
saman konsernin yrityksissä	70	61
omistusyhteisyrityksissä	770	467
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
saman konsernin yrityksissä	401	301
omistusyhteisyrityksissä	-	15
muista sijoituksista	208	36
Korko- ja rahoitustuotot		
saman konsernin yrityksiltä	241	271
omistusyhteisyrityksiltä	-	2
muut korko- ja rahoitustuotot	590	593
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		
saman konsernin yrityksistä	-936	-
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
saman konsernin yrityksille	-184	-113
muut korko- ja rahoituskulut	-519	-619
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	641	1 014
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	13 928	6 555
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	5 633	1 682
Satunnaiset kulut	-7 900	-220
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	11 661	8 017
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	280	1 912
Laskennallisen verosaamisen muutos	-209	317
Tuloverot	-3 276	-2 543
TILIKAUDEN VOITTO	8 456	7 703

NOVO GROUP OYJ

TASE

VASTAAVAA	31.12.2001	31.12.2000
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	4 524	3 983
Liikearvo	11 648	9 466
Muut pitkävaikutteiset menot	69	69
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	16 241	13 518
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	341	341
Rakennukset ja rakennelmat	4 573	4 650
Koneet ja kalusto	12 051	10 715
Muut aineelliset hyödykkeet	346	368
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	17 311	16 074
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	20 080	17 841
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	8 194	6 004
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	2 045	951
Saamiset omistusyhteisyhteisöistä	130	-
Omat osakkeet	403	2 700
Muut osakkeet ja osuudet	1 278	1 271
Muut saamiset	1 102	1 152
Sijoitukset yhteensä	33 232	29 919
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	66 784	59 511
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat	570	701
Saamiset		
Laskennallinen verosaaminen	129	317
Myyntisaamiset	19 980	13 039
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	11 921	11 248
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	750	689
Lainasaamiset	56	56
Muut saamiset	137	106
Siirtosaamiset	4 781	2 842
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	37 754	28 297
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	172	2 778
Rahat ja pankkisaamiset	12 082	9 179
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	50 578	40 955
	117 362	100 466

NOVO GROUP OYJ

TASE

VASTATTAVAA	31.12.2001	31.12.2000
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	5 903	5 782
Ylikurssirahasto	33 037	32 488
Omien osakkeiden rahasto	403	2 700
Edellisten tilikausien voitto/tappio	19 553	11 508
Tilikauden voitto	8 456	7 703
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	67 352	60 181
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	2 132	2 412
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	417	613
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 202	5 530
Eläkelainat	2 600	2 796
Muut pitkäaikaiset lainat	180	1 198
Lainat saman konsernin yrityksille	-	100
Pitkäaikainen yhteensä	6 982	9 624
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	1 329	6 374
Eläkelainat	196	210
Saadut ennakot	742	456
Ostovelat	3 024	2 511
Velat saman konsernin yrityksille	19 378	5 025
Velat omistusyhteisyriksille	78	526
Muut velat	4 448	3 503
Siirtovelat	11 284	9 031
Lyhytaikainen yhteensä	40 479	27 636
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	47 461	37 260
	117 362	100 466

NOVO GROUP OYJ

RAHOITUSLASKELMA	1.1.-31.12.2001	1.1.-31.12.2000
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	13 287	5 541
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot ja arvonalennukset	10 110	9 667
Pakollisten varausten muutos	-196	-27
Muut oikaisut	203	-1 126
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus (- = lisäys)	131	-44
Lyhytaikaiset saamiset (- = lisäys)	-5 591	-2 539
Korottomat velat (+ = lisäys)	6 093	680
Rahoitustuotot ja kulut		
Saadut osingot	600	383
Saadut korot	1 032	682
Maksetut korot	-785	-681
Verot	-3 882	-2 356
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	21 002	10 180
Investointien rahavirta		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2 629	-3 770
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-13 696	-7 654
Luovutustuotot muista sijoituksista	-	1 982
Luovutustuotot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	869	4 254
Tuotot muista pysyvistä vastaavista	608	352
Myönnetty lainat	-3 400	-4 393
Lainasaamisten takaisinmaksut	1 130	1 593
Investointien rahavirta yhteensä	-17 118	-7 636
Kassavirta ennen rahoitusta	3 884	2 544
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	173	4 206
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 815	-226
Maksetut osingot	-2 010	-3 972
Saadut ja maksetut konserniavustukset	1 682	1 850
Maksullinen osakeanti	-	937
Muut satunnaiset erät	-	-220
Rahoituksen rahavirta	-2 970	2 575
Rahavarojen muutos	914	5 119
Rahavarat 1.1.	11 956	6 837
Rahavarat 31.12.	12 254	11 956
Liiketoimintasiirrossa siirtyneet	616	-

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserniyhtiöt ja kaikki osakkuusyhtiöt maksettu oman pääoman ylittävä hinta on esitetty konsernilikearvona. Sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eräänään. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskipäiväkurssiin ja taseet on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisessa syntyneet muuntoerot samoin kuin omien pääomien muuntoerot on esitetty omana eräänään omassa pääomassa. Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on esitetty rahoituserissä. Jakotuseroista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset on merkitty omana eräänään tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden osakeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on esitetty konsernilikearvona. Sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eräänään. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskipäiväkurssiin ja taseet on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisessa syntyneet muuntoerot samoin kuin omien pääomien muuntoerot on esitetty omana eräänään omassa pääomassa. Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on esitetty rahoituserissä. Jakotuseroista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset on merkitty omana eräänään tuloslaskelmaan ja taseeseen.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihdon ja liikevoiton jakaumat, te

Liikevaihdon jakauma toiminnoittain	Emoyhtiö	Emoyhtiö	Konserni	Konserni
	2001	2000	2001	2000
Ohjelmistopalvelut	77 057	60 828	127 108	104 670
Käyttö- ja verkkopalvelut	44 166	40 347	64 455	54 088
Laitemyynti ja komissiotuotot	1 072	2 301	103 437	160 631
Yhteensä	122 295	103 476	295 000	319 389
Liikevaihdon maantieteellinen jakauma				
Kotimaa	121 888	102 012	274 636	284 794
Muu eurooppa	362	1 447	17 929	25 736
Muut maat	45	17	2 435	8 859
Yhteensä	122 295	103 476	295 000	319 389

Liiketulos vuonna 2001 kotimaa 10 869 te, muu eurooppa -1 782 ja muut maat -440. Liiketulos vuonna 2000 kotimaa 3 380 te, muu eurooppa -805 ja muut maat -865.

2. Osatuloitukset, te

Liikevaihtoon kirjattu valmistusasteen mukaisesti tuotoksi Luovuttamattomista pitkä-aik.hank. kirj. liikevaihtoa yht. Luovuttamattomien hankkeiden kokonaisliikevaihto	Emoyhtiö	Emoyhtiö	Konserni	Konserni
	2001	2000	2001	2000
	2 403	2 166	2 654	2 365
	2 719	2 226	3 054	3 228
	5 990	5 317	6 542	6 579

3. Liiketoiminnan muut tuotot, te

Käyttöomaisuuden myyntivoitot Vuokratuotot Muut	Emoyhtiö	Emoyhtiö	Konserni	Konserni
	2001	2000	2001	2000
	153	1 264	407	1 486
	26	56	293	79
	290	734	964	1 027
Yhteensä	469	2 054	1 664	2 592

4. Konsernin tulos, 12 kk liukuvat tiedot, me

	1-3/01	4-6/01	7-9/01	10-12/01	1-12/01
Liikevaihto	81,2	70,9	57,5	85,4	295,0
Liikevoitto	2,3	0,9	0,7	4,7	8,6
Rahoitusnetto	0,5	0,4	0,2	0,2	1,3
Voitto ennen veroja	2,8	1,3	0,9	4,9	9,9

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tutkimus- ja kehityksenotot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntynevuonna. Emoyhtiön henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertynevuonna. Pitkäaikaiset projektit tuloutetaan valmistusasteen perusteella. Valmistusaste on laskettu suhteuttamalla toteutuneet menot kokonaismenoarvioon. Projektien ennakoitu tappio on kirjattu kokonaan kuluksi. Satunnaisina erinä käsitellään yrityksen liiketoimintaan kuulumattomat olennaiset erät. Laskennallinen verosaaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua tulevien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyvä arvioitu laskennallinen verosaaminen kokonaisuudessaan. Management fee on kirjattu muihin kiinteisiin kuluihin, vuoden 2000 tilinpäätöstiedot on oikaistu vastaamaan uutta kirjauskäytäntöä. Omien osakkeiden myyntitappio ja siihen kohdistuneet verot on kirjattu voittovaroihin.

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella. Sijoitusomaisuus on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempana markkina-hintaan. Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan. Vaihto-omaisuus on määritetty käyttäen keskihintaa. Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempana markkinahintaan. Ulkomaanrahan määräiset saamiset, velat ja muut sitoumukset on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

5. Suoriteperusteiset henkilöstökulut, luontoisedut ja henkilökunnan lukumäärä keskimäärin

	Emoyhtiö	Emoyhtiö	Konserni	Konserni
	2001	2000	2001	2000
Henkilöstö tilikauden aikana keskimäärin	1 182	1 023	2 016	2 026
Henkilöstö tilikauden lopussa:	1 224	1 099	2 090	2 025
Suunnitteluhenkilöstö	553	503	819	842
Käyttöhenkilöstö	279	267	520	536
Myynti, markkinointi ja asiakaspalvelu	274	218	479	429
Hallinto	88	111	142	186
Muut	30	-	130	32
Yhteensä	1 224	1 099	2 090	2 025
Suomi	1 221	1 093	1 954	1 896
Viro	-	-	26	30
Englanti	1	-	10	18
Kiina	1	1	35	29
Hollanti	1	-	21	16
Saksa	-	4	43	35
Usa	-	1	1	1
Yhteensä	1 224	1 099	2 090	2 025
	Emoyhtiö	Emoyhtiö	Konserni	Konserni
	2001	2000	2001	2000
Hallitusten jäsenten sekä toimitusjohtajien	338	271	1 663	1 338
- palkat	26	-	96	12
- osapalkkiot	11	7	95	75
- luontoisedut	44 977	39 643	74 670	68 545
Muut palkat	868	683	1 714	1 805
Muut luontoisedut	7 027	5 790	11 528	10 380
Eläkekulut	4 432	4 068	6 711	6 251
Muut henkilösivukulut	57 679	50 462	96 477	88 406

Konsernitasolla hallituksen jäsenille on maksettu palkkioita 157 te. Konsernin toimitusjohtajille maksetut palkat olivat tilikaudella 1 484 te, luontoisedut 95 te, osapalkkiot 96 te.

6. Liiketoiminnan muut kulut, olennaiset erät, te

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Laite- ja ohjelmistohuollot	7 650	6 877	7 246	6 879
Vuokrat	6 209	5 009	9 924	8 650
Kiinteät ulkopuoliset palvelut	4 830	4 828	4 090	4 708
Tietoliikenne	3 558	3 149	5 172	5 075
Pakollisia varauksia sis. liiketoiminnan muihin kuluihin	24	186	7	214

7. Rahoitustuotot ja -kulut, te

Saadut osinkotuotot

Konserniyhtiöiltä saadut osingot	50	44	-	-
yhtiöveronhyvitys	20	17	-	-
yhteensä	70	61	-	-

Omistusyhteisyrityksiltä

saadut osingot	547	336	-	-
yhtiöveronhyvitys	223	131	-	-
yhteensä	770	467	-	-

Muilta yrityksiltä

saadut osingot	4	4	7	5
yhtiöveronhyvitys	1	1	2	2
yhteensä	5	5	9	7

Erään korko- ja
rahoitustuotot sisältyy
kurssivoittoja/tappioita (netto)

	5	54	-33	82
--	---	----	-----	----

8. Satunnaiset erät, te

Konserniavustus	-2 384	1 682	-	-
Fuusio-/purkuvuotto	117	-	-	-
Fuusio-/purkutappio	-	220	-	-

Konserni

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet ja muut pitkä- vaikutteiset menot	Liikearvo	Konsernin liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 662	19 446	11 237	41 345
Muuntoero	15	106	-	121
Lisäykset	2 926	3 894	1 134	7 954
Vähennykset	-660	-580	-	-1 240
Hankintameno 31.12.	12 943	22 866	12 371	48 180
Kertyneet poistot 1.1.	-5 311	-6 773	-3 332	-15 416
Kertyneet poistot uudet yhtiöt	-55	-	-	-55
Muuntoero	10	-71	-	-61
Vähennysten poistot 1.1.-31.12.	532	131	-	663
Poistot 1.1.-31.12.	-2 547	-2 637	-2 251	-7 435
Arvonlennukset	-	-157	-	-157
Kertyneet poistot 31.12.	-7 371	-9 507	-5 583	-22 461
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 572	13 359	6 788	25 719

Osakkuusyritysten konserniaktiivan poistamatta oleva määrä 31.12.01

13

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 163	8 863	36 762	733	47 521
Muuntoero	-	-	16	-	16
Lisäykset	-	161	9 874	99	10 134
Vähennykset	-	-	-7 388	-	-7 388
Hankintameno 31.12.	1 163	9 024	39 264	832	50 283
Kertyneet poistot 1.1.	-	-3 044	-22 545	-328	-25 917
Kertyneet poistot uudet yhtiöt	-	-	-24	-	-24
Muuntoero	-	-	-7	-	-7
Vähennysten poistot 1.1.-31.12.	-	-	5 733	-	5 733
Poistot 1.1.-31.12.	-	-272	-7 897	-129	-8 298
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 316	-24 740	-457	-28 513
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 163	5 708	14 524	375	21 770

Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.

12 864

9. Välittömät verot, te

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Tuloverot satunnaisista eristä	-692	487	-	-
Laskennallinen vero omista osakkeista	-651	-	-654	-
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	4 619	2 056	3 351	2 992
Laskennallisen verovelan /-saamisen muutos	209	-317	597	-1 366
Yhteensä	3 485	2 226	3 294	1 626

TASEEN LIITETIEDOT

10. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset
Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	vuosia
Mikro-ohjelmistot	3
Ohjelmistot	5
Liikearvo	5-10
Muut pitkävaikutteiset menot	5
Konserniliikearvo	5-10

RAKENNUKSET

Rakennukset	35
Rakennusten ainesosat	15
Väestösuojat	35
Asfaltointityöt	5

KONEET JA KALUSTO

Tietokonelaitteet	5
Mikrot	3
Muu käyttöomaisuus	5
Autot	5

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Muut aineelliset hyödykkeet	5
-----------------------------	---

Liikearvon ja konserniliikearvon hankintameno poistoajaksi päätetään tapauskohtaisesti. Jos liikearvon vaikutusaika on viittä vuotta pidempi, hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan, tai kuitenkin 10 vuoden kuluessa.

Emoyhtiö

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot		Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		8 164	12 031	20 195
Lisäykset		2 446	4 087	6 533
Vähennykset		-493	-318	-811
Hankintameno 31.12.		10 117	15 800	25 917
Kertyneet poistot 1.1.		-4 112	-2 565	-6 677
Vähennysten poistot 1.1.-31.12.		479	32	511
Poistot 1.1.-31.12.		-1 891	-1 462	-3 353
Arvonlennukset		-	-157	-157
Kertyneet poistot 31.12.		-5 524	-4 152	-9 676
Kirjanpitoarvo 31.12.		4 593	11 648	16 241

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja Kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
Hankintameno 1.1.	341	7 694	26 137	692		34 864
Lisäykset	-	161	8 585	99		8 845
Vähennykset	-	-	-6 594	-		-6 594
Hankintameno 31.12.	341	7 855	28 128	791		37 115
Kertyneet poistot 1.1.	-	-3 044	-15 422	-324		-18 790
Vähennysten poistot 1.1.-31.12.	-	-	5 586	-		5 586
Poistot 1.1.-31.12.	-	-238	-6 241	-121		-6 600
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 282	-16 077	-445		-19 804
Kirjanpitoarvo 31.12.	341	4 573	12 051	346		17 311
Koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.			10 792			

Hankintamenot on esitetty vain käytössä olevista poistamattomista hyödykkeistä.

11. Sijoitukset

Konserni

Osakkeet	Omistus-yhteys-yhtykset		Omat osakkeet	Yhteensä
		Muut		
Hankintameno 1.1.	2 518	1 498	2 709	6 725
Muuntoero	-	-	-	-
Lisäykset	1 468	-	-	1 468
Vähennykset	-	-	-2 306	-2 306
Hankintameno 31.12.	3 986	1 498	403	5 887
Arvonlennukset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12	3 986	1 498	403	5 887

Pitkäaikaiset lainasaamiset	Omistus-yhteys-yhtyksiltä		Muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9	1 152		1 161
Muuntoero	-	-		-
Lisäykset	232	17		249
Vähennykset	-111	-50		-161
Hankintameno 31.12.	130	1 119		1 249

Emoyhtiö

Osakkeet	Omistus-yhteys-yhtykset			Omat osakkeet	Yhteensä
	Tytäryhtiöt		Muut		
Hankintameno 1.1.	17 841	951	1 271	2 700	22 763
Lisäykset	3 832	1 094	7	-	4 933
Vähennykset	-657	-	-	-2 297	-2 954
Hankintameno 31.12.	21 016	2 045	1 278	403	24 742
Arvonlennukset	936	-	-	-	936
Kirjanpitoarvo 31.12	20 080	2 045	1 278	403	23 806

Pitkäaikaiset lainasaamiset	Tytäryhtiöt	Omistus- yhteys- yritykset	Muut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 004	-	1 152	7 156
Lisäykset	4 086	232	-	4 318
Vähennykset	-1 896	-102	-50	-2 048
Hankintameno 31.12.	8 194	130	1 102	9 426

12. Osakkeet ja osuudet 31.12.2001

	Omistus/ äänivalta	Osuus omasta Kpl pääomasta		Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo
Konserniyhtiöt					
Emoyhtiön omistamat					
Novosys Oy, Helsinki	100 %	15 000	13 669	252	269
Novobit Oy, Helsinki	100 %	200	1 463	34	1 455
Novo Bcs AS, Tallinna, Viro	65 %	975	108	EEK 975	190
Novo Extend Oy, Helsinki	100 %	13 492	2 309	1 135	5 300
Novo IVC Ltd, Englanti	100 %	600 000	-584	£ 600	918
Novo Meridian Oy, Espoo	100 %	27 510	1 501	463	3 459
HM & V Research Oy, Espoo, konserni	60,1 %	966	168	16	1 543
Novosat Oy, Helsinki	60 %	600	81	101	101
Citisoft Oy, Tampere	100 %	101	34	17	395
Novotrust Oy, Helsinki	100 %	3 540	289	595	23
Beijing Novo Information Technology Co. Ltd Beijing, Kiina	65 %		148	RMB 6 500	780
Novo Cetec B.V., Hollanti	100 %	440	268	NLG 44	3 000
Novo Group GmbH, Saksa	100 %		135	300	300
Guangzhou Novo Information Technology Development Co. Ltd, Kiina	100 %		-91	RMB 1 656	214
Novo Astra Oy, Helsinki	100 %	100 000	996	500	1 000
Unikko-Soft Jyväskylä Oy	100 %	622	756	52	618
Novo Atuline Oy	100 %		80	30	80
Novo Information Technology Inc, USA	100 %		429	USD 400	426
Kiinteistö Oy Novo Estate, Helsinki	100 %	50	8	8	8
Tytäryhtiöiden omistamat					
Nouveltech Oy, Lahti	100 %	2 000	312	34	312
UST-Data team Oy	100 %		133	102	427
HM & V Telecommunications Oy	77,5 %	1 550	sisältyy HM & V Research konserniin		
Osakkuusyhtiöt					
Emoyhtiön omistamat					
Medici Data Oy, Oulu	36,34 %	250	473	42	252
Kiinteistö Oy Rukavarri, Kuusamo	33 %	10	322	2	363
IT Solicom Oy	40 %	100	1 378	168	336
Silta Oy	44,9 %	69	1 998	12	1 093
Tytäryhtiöiden omistamat					
Komartek Oy, Lappeenranta	29,8 %	2 107	228	18	212

Konserni- ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on laadittu 31.12.2001.

Muut osakkeet ja osuudet

	Omistus- osuus	Kpl		Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo
Emoyhtiön omistamat					
Omat osakkeet	2,2 %	111 650		19	403
Kiinteistö Oy Kuusankosken Ostoskeskus, Kuusankoski	6,91 %		225	25	136
Solid Information Technology Oy, Helsinki	12,7 %	6 818 002		23	1 041
Puhelinosaakkeet			10 551		89
Tytäryhtiöiden omistamat					
Muut osakkeet					
Lupporinki Oy	17 %	14		16	57
Asunto Oy Itätuulenukja 7	1,6 %	162		-	103
Puhelinosaakkeet		2 106			54

13. Pitkäaikaiset saamiset

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	536	286
Saamiset muilta yrityksiltä	318	624
	854	910

Emoyhtiö on antanut kahdelle ulkomaiselle konserniyhtiölle kirjallisen sitoumuksen rahoituksellisesta tuesta.

14. Vaihto-omaisuus

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Tavarat	78	60	5 558	12 689
Muu vaihto-omaisuus	492	641	492	689
Yhteensä	570	701	6 050	13 378

15. Lyhytaikaiset saamiset

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Lyhytaikaiset saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Myyntisaamiset	1 641	838	-	-
Lainasaamiset	2 248	3 538	-	-
Muut saamiset	-	-	-	-
Siirtosaamiset	8 032	6 872	-	-
	11 921	11 248	-	-
Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	727	689	727	699
Lainasaamiset	8	-	8	3
Muut saamiset	15	-	15	-
Siirtosaamiset	-	-	-	1
	750	689	750	703

16. Saamiset, jotka erääntyvät yhden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Siirtosaamiset	242	50	242	50

17. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät, te

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Ennakkomaksut	3 818	2 045	4 617	2 343
Hyvitysvaraus	-	-	2 323	4 128
Laskuttamattomat myyntitulot	358	617	569	1 122

18. Osatuloutukset

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Osatuloutukset on käsitelty taseessa nettoperiaattella				
Siirtosaamiset				
Laskuttamattomat saamiset	467	2 226	674	3 203
Saadut ennakot	449	2 025	468	2 601

19. Rahoitusarvopaperit

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Markkinahinta	179	2 779	233	2 987
Kirjanpitoarvo	172	2 778	227	2 983
	7	1	6	4

20. Oman pääoman muutokset

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Osakepääoma 1.1.	5 782	5 563	5 782	5 563
Osakeanti	121	219	121	219
Osakepääoma 31.12.	5 903	5 782	5 903	5 782
Ylikurssirahasto 1.1.	32 488	31 770	32 487	31 770
Emissiovoitto	549	718	572	718
Omien osakkeiden myyntivoitto	-	-	-	23
Ylikurssirahasto 31.12.	33 037	32 488	33 059	32 511
yhteensä	38 940	38 270	38 962	38 293
Omien osakkeiden rahasto 1.1.	2 700	4 539	2 709	4 587
Arvonlennuksen palautus	1 565	-	1 565	-
Omien osakkeiden hankintahinnan siirto	-3 862	-1 839	-3 871	-1 878
Omien osakkeiden rahasto 31.12.	403	2 700	403	2 709
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	19 211	15 567	29 277	31 901
Netto-osinko	-1 927	-4 059	-1 927	-4 058
Omien osakkeiden hankintahinnan siirto	3 862	-	3 871	32
Siirto ylikurssirahastoon	-	-	-	-5
Omien osakkeiden myyntitappio	-2 244	-	-2 267	-
Laskennallinen vero tappioista	651	-	654	-
Muutos muuntoerossa	-	-	15	64
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	19 553	11 508	29 623	27 934
Tilikauden tulos	8 456	7 703	6 844	1 343
Yhteensä 31.12.	28 009	19 211	36 467	29 277
yhteensä	28 412	21 911	36 870	31 986
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	67 352	60 181	75 832	70 279

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Laskelma jakokelpoisista varoista				
Voitto edellisiltä tilikausilta	19 553	11 508	29 623	27 934
Tilikauden voitto	8 456	7 703	6 844	1 343
- kertyneestä poistoerosta	-	-	-1 565	-1 749
omaan pääomaan merkitty osuus				
	28 009	19 211	34 902	27 528

Osakepääoma koostuu 35 099 785 kappaleesta 0,17 euroa arvoisia osakkeita, (1 ääni/osake).

21. Pakolliset varaukset

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Takuuvaraukset	403	553	403	572
Muut	14	60	176	78

22. Pitkäaikainen vieras pääoma

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua				
Eläkelainat	1 945	2 092	2 926	3 146
Muut pitkäaikaiset velat	-	420	48	454
	1 945	2 512	2 974	3 600

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Laskennalliset verovelat ja -saamiset				
Laskennalliset verosaamiset				
Jaksotuseroista	108	317	680	1 353
Fuusiossa siirtynyt	21	-	-	-
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	-	-699	-639	-715
Jaksotuseroista	-	-	-	-
	129	-382	41	638

23. Lyhytaikainen vieras pääoma

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Saadut ennakot	-	-	-	-
Ostovelat	2 688	1 649	-	-
Muut velat	-	-	-	-
Siirtovelat	16 690	3 376	-	-
	19 378	5 025	-	-
Velat omistusyhteisyrityksille				
Saadut ennakot	-	-	-	-
Ostovelat	78	526	82	527
Muut velat	-	-	-	-
Siirtovelat	-	-	9	16
	78	526	91	543
Korottomat velat	38 955	21 051	46 285	70 075

24. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät, te

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Lomapalkkavelka sosiaalikuluihin	6 867	6 128	10 914	10 105
Lakisääteisten vakuutusmaksujen jaksotukset	-	489	394	1 038
Palkkavaraukset sosiaalikuluihin	1 774	487	2 773	1 002

25. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

	Emoyhtiö 2001	Emoyhtiö 2000	Konserni 2001	Konserni 2000
Lainat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöön				
Eläkelainat	1 729	1 860	2 132	2 293
Annetut kiinnitykset	2 523	2 523	3 196	3 196
Muut annetut vakuudet				
Omasta velasta				
Pantit	328	1 412	449	1 546
Kiinnitykset kiinteistöihin	1 177	1 177	1 177	1 177
Yrityskiinnitykset	-	-	2 716	2 781
	1 505	2 589	4 342	5 504
Konserniyhtiön velasta				
Pantit	-	-	-	-
Takaukset	4 584	14 563	-	-
Kiinnitykset kiinteistöön	673	673	-	-
Muut omat vastuut				
Muut vastuut	6 009	7 885	6 176	8 198
Leasing-vastuut				
Leasingmaksut 2002/2001	2 144	2 116	3 009	2 966
Leasingmaksut 2003/2002 tai myöhemmin	4 151	4 362	5 120	5 414
Johdannaissopimukset				
Valuuttatermiinit Kohde-etuuden arvo	-	-	-	92
Käypä arvo	-	-	-	8

26. Päätetyt osakeannit

Yhtiökokous päätti 7.4.1998 antaa Novo Group-konsernin ja konserniyhtiöiden johtoon kuuluvien henkilöiden merkittäviksi optio-oikeuksia 200 000 kpl, jotka oikeuttavat merkittävään yhteensä 1 000 000 kpl Novo Group Oyj:n osakkeita. Novo Group Oyj:n osakepääoma voi nousta merkintöjen seurauksena enintään 1 000 000 markalla. Optiotodistuksista merkitään 50000 kirjaimella A, 50000 kirjaimella B, 50000 kirjaimella C ja 50000 kirjaimella D. Osakkeiden merkintäaika alkaa optiotodistuksella A aikaisintaan 1.6.2000, optiotodistuksella B aikaisintaan 1.6.2001, optiotodistuksella C aikaisintaan 1.6.2002 ja optiotodistuksella D aikaisintaan 1.6.2003. Osakkeiden merkintäaika kaikilla optiotodistuksilla päättyy 30.6.2004. Osakkeiden merkintähinta on optiotodistuksella A Novo Group Oyj:n osakkeiden keskipörssi ajalta (* 1.5.1998 - 31.5.1998 Helsingin Pörssissä lisättyä viidellä (5) markalla, optiotodistuksella B Novo Group Oyj:n osakkeiden keskipörssi ajalta 1.5.1998 - 31.5.1998 Helsingin Pörssissä lisättyä kahdeksalla (8) markalla, optiotodistuksella C Novo Group Oyj:n osakkeiden keskipörssi ajalta 1.5.1998 - 31.5.1998 Helsingin Pörssissä lisättyä yhdellätoista (11) markalla ja optiotodistuksella D Novo Group Oyj:n osakkeiden keskipörssi ajalta 1.5.1998 - 31.5.1998 Helsingin Pörssissä lisättyä neljällätoista (14) markalla. Osakkeen merkintähintaa vähennetään 1.5.1998 jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettavien osinkojen määrällä. Osakkeen merkintähinta on kuitenkin aina vähintään osakkeen nimellisarvo.

Yhtiökokous päätti 8.4.1999 800.000 euron suuruisen optiolainan tarjoamisesta Novo Group Oyj:n konserniyhtiöön tai enemmistöomisteeseen yhtiöön vakinaisessa toimi- tai työsuhteessa olevien merkittäväksi. Optiolaina on tarkoitettu henkilöstön kannustusjärjestelmän osaksi. Laina laskettiin liikkeelle arvo-osuusjärjestelmässä. Laina-aika on 3 vuotta ja lainan korko 3 %. Lainasta annettiin 40.000 kpl 20 euron nimellisarvoista lainaosuutta, joihin kuhunkin liittyi 10 optio-oikeutta, joista viisi (5) merkitään kirjaimella A ja viisi (5) kirjaimella B. Kirjaimella A merkityt optio-oikeudet irtoavat itsenäisiksi arvo-osuuslajeiksi 4.9.2001 ja kirjaimella B merkityt 14.6.2002.

Hallitus käytti yhtiökokoukselta 11.4.2000 saamaansa valtuutta laskea liikkeelle optioita suuntaamalla henkilöstölle 500.000 euron suuruinen optiolaina. Optioilla saatujen osakemerkintäoikeuksien perusteella Novo Group Oyj:n osakepääoma voi nousta enintään 420.470 eurolla, mikä vastaa 2.500.000 osaketta. Optio-oikeuksilla tapahtuva merkintäaika on optiotodistuksella A 15.1.2003-20.9.2005 ja optiotodistuksella B 15.1.2004-20.9.2005.

Novo Group Oyj:n hallitus päätti yhtiökokouksen 21.3.2001 liikkeeseen laskemien optio-oikeuksien jakamisesta Novo Group -konsernin avainhenkilöille ja Novo Group Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Novo Extend Oy:lle. Optio-oikeudet tarjottiin vuosina 1998, 1999 ja 2000 liikkeeseen laskettujen optio-oikeuksien haltijoille. Optiojärjestelyllä tarjottiin vuosina 1998, 1999 sekä 2000 optioita saaneille henkilöille mahdollisuus vaihtaa omistamansa optiot optio-oikeuksiin 2001. Optio-oikeuksia A annettiin yhteensä 463 713 kappaletta, optio-oikeuksia B yhteensä 463 713 kappaletta, optio-oikeuksia C yhteensä 463 713 kappaletta ja optio-oikeuksia D yhteensä 463 713 kappaletta. Loput optio-oikeudet annettiin Novo Group Oyj:n tytäryhtiölle, Novo Extend Oy:lle annettavaksi myöhemmin Novo Group Oyj:n hallituksen päätöksellä konsernin nykyisille tai tuleville avainhenkilöille. Novo Group Oyj:n hallitus ei ole optiojärjestelmän piirissä toimitusjohtajaa lukuun ottamatta. Vaihdamisen jälkeen Novo Group -konsernin hallussa olleet vuosina 1998, 1999 ja 2000 liikkeeseen lasketut optio-oikeudet mitätöitiin. Yhtiö mitätöi yhteensä 912.500 kpl vuoden 1998 optio-oikeutta, 1.583.700 kpl vuoden 1999 optio-oikeutta ja 2.373.050 kpl vuoden 2000 optio-oikeutta, yhteensä 4.869.250 optio-oikeutta. Mitätöinnin jälkeen optio-oikeuksia on jäljellä seuraavasti: 1998 A 21.875 kpl, 1998 B 21.875 kpl, 1998 C 21.875 kpl ja 1998 D 21.875 kpl, 1999 A 208.150 kpl, 1999 B 208.150 kpl, 2000 A 63.475 kpl, 2000 B 63.475 kpl, yhteensä 630.750 optio-oikeutta.

Optio-oikeuksilla 2001 voi merkitä yhteensä enintään 3.600.000 Novo Group Oyj:n osaketta. Osakkeen merkintähinta optio-oikeudella A on 4,75 euroa, optio-oikeudella B 5,10 euroa, optio-oikeudella C 5,45 euroa ja optio-oikeudella D 5,80 euroa. Merkintähintaa alennetaan 1.6.2001 jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettavien osinkojen määrällä. Osakkeiden merkintäaika alkaa optio-oikeudella A 1.10.2002, optio-oikeudella B 1.10.2003, optio-oikeudella C 1.10.2004 ja optio-oikeudella D 1.10.2005. Osakkeiden merkintäaika kaikilla optio-oikeuksilla päättyy 31.10.2006.

Yhteensä vuosien 1998,1999,2000 ja 2001 optio-ohjelmien liikkeellä oleva optiomäärä on 4.230.750 kpl, jotka oikeuttavat yhteensä 4.230.750 uuden osakkeen merkitsemiseen.

Yhtiökokouksen 21.3.2001 hallitukselle antaman valtuutuksen nojalla hallitus päätti korottaa 19.9.2001 osakepääomaa 121.230,71 eurolla. Korotus toteutettiin laskemalla liikkeelle Done Logistics Oy:lle ja Done Wireless Oy:lle suunnattu 720.805 osakkeen osakeanti. Osakkeen merkintähinta oli 0,93 euroa ja osakepääoman korotus on merkitty kauppakisteriin 2.10.2001.

*) Keskikurssien laskemisessa huomioidaan 20.4.2000 rekisteröity osakkeen kirjanpidollisen vasta-arvon muutos.

TUNNUSLUKUINFORMAATIO

27. Osakepääoman korotukset 1995 - 2001

	Merkintähinta, e1)	Merkintäaika	Osakepääoman korotus, te	Osinko-oikeus tilivuodelta	Uudet osakkeet kpl 1)
Rahastoanti 1996		1.5. - 30.6.96	1 573	1997	9 350 580
Suunnattu anti 1996					
Henkilöstö	2,35	18. - 20.12.96	22	1997	130 940
Institution. sijoittajat	2,61	30.12.96	483	1997	2 869 060
Suunnattu anti 1997		Tarjousaika			
Henkilöstö	4,88	1.9.-12.9.97	13	1997	76 550
Institution. sijoittajat, yleisö	4,88	1.9.-12.9.97	626	1997	3 723 450
Suunnattu anti 1999	6,39	Merkintäaika	84	1999	500 000
Siemens Business Services Oy:lle		1.4.99			
Suunnattu anti 1999	1,65	29.6.99	35	1999	204 750
Citisoft Oy:n osakkeenomistajille					
Suunnattu anti 1999	1,65	29.6.99	14	1999	84 000
Hebritt Oy:n osakkeenomistajille					
Suunnattu anti 1999	2,49	18.6.99	42	1999	250 000
Sateenkaarisuunnittelu Oy:n osakkeenomistajille					
Suunnattu anti 1999	0,17	15.12.99	51	1999	300 000
SuperWeb Oy:n osakkeenomistajille					
Suunnattu anti 2000	0,30	28.1.2000	126	1999	750 000
Profit Mediat Oy:n osakkeenomistajille					
Suunnattu anti 2000	0,78	30.3.2000	63	2000	375 000
Website Oy:n osakkeenomistajille					
Suunnattu anti 2000	2,32	6.4.2000	30	2000	180 290
Cetec B.V :n osakkeenomistajille					
Suunnattu anti 2001	0,16	30.9.2001	121	2001	720 805
Done Logistics Oy:n ja Done Wireless Oy:n osakkeenomistajille					

1) Vuosien 1996-1999 antien merkintähinnat ja osakkeiden kpl määrät on muutettu vastaamaan 20.4.2000 tapahtunutta vasta-arvon muutosta 0,84094 eurosta 0,168188 euroon.

28. Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2001	2000	1999	1998	1997
Liikevaihto, me	295,0	319,4	312,0	261,6	216,5
Liikevoitto ennen liikearvopoistoja	13,5	6,1	16,5	14,1	10,3
% liikevaihdosta	4,6	1,9	5,3	5,4	4,8
Liikevoitto, me (sis. liikearvopoistot)	8,6	1,7	13,0	12,5	9,2
% liikevaihdosta	2,9	0,5	4,2	4,8	4,2
Voitto ennen satunnaisia eriä, me	9,9	2,7	13,7	13,4	9,5
% liikevaihdosta	3,4	0,8	4,4	5,1	4,4
Voitto ennen veroja, me	9,9	2,7	13,7	13,4	9,9
% liikevaihdosta	3,4	0,8	4,4	5,1	4,6
Tilikauden voitto, me	6,8	1,3	9,1	9,6	7,2
% liikevaihdosta	2,3	0,4	2,9	3,7	3,3
Taseen loppusumma, me	133,7	144,4	147,6	118,0	94,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	12,2	4,4	18,9	21,5	20,6
Oman pääoman tuotto-%	9,2	1,6	13,7	16,1	15,5
Omavaraisuusaste %	58,2	49,7	50,5	55,4	61,0
Quick ratio	1,6	1,3	1,4	1,5	2,0
Gearing %	-7,5	3,4	-4,0	-22,3	-33,3
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, me	18,2	16,4	31,6	22,6	11,6
% liikevaihdosta	6,2	5,1	10,1	8,6	5,3
Henkilöstö keskimäärin	2016	2026	1762	1279	1063

Tunnuslukuja laskettaessa omien osakkeiden rahastoarvo on vähennetty omasta pääomasta.

29. Osakekohtaiset tunnusluvut

	2001	2000	1999	1998	1997
Tulos/osake, e	0,20	0,04	0,29	0,30	0,24
Osinko/osake, e 1)	0,12	0,06	0,12	0,12	0,09
Osinko/tulos-% (osakeantioikaistu) 2)	59,3	149,3	41,6	40,0	36,6
Oma pääoma/osake	2,2	2,0	2,1	2,0	1,8
Efekttiivinen osinkotuotto-%	4,8	2,0	1,3	1,8	2,0
Hinta/voitto-suhde (P/E)	12,5	74,6	33,3	22,6	18,0
Kurssikehitys ja vaihto					
- tilikauden alin, e	2,1	2,6	4,2	4,2	4,3 ³⁾
- tilikauden ylin, e	4,3	16,4	9,8	8,9	6,9
- tilinpäätöspäivän kurssi, e	2,5	3,0	9,6	6,9	4,3
- tilikauden keskimurssi, e	2,9	9,9	6,0	6,7	5,2
Markkina-arvo, Me	88,2	100,9	310,2	215,2	136,6
Osakkeiden vaihto, 1000 kpl	15 533	54 521	8 958	14 962	2 486
- % osakekannasta	45,9 %	163,1 %	28,3 %	47,2 %	8,6 %
Osakkeiden osakeantioikaistu lkm, 1000 kpl					
- keskimäärin	33 830	33 420	31 599	31 715	28 985
- tilikauden lopussa	34 988	33 626	32 316	31 360	31 735

Tunnuslukuja laskettaessa omien osakkeiden lukumäärä on vähennetty kokonaisosakemäärästä ja rahastoarvo omasta pääomasta.

1) Osingonjakoehdotuksen mukaan

2) Vuoden 2000 ja 1999 tunnusluvut on laskettu uudelleen.

3) Kurssikehitys ja osakkeiden vaihto on esitetty sekä meklari- että pörssilistausajalta.

30 .Osakkeenomistajien sektorijakauma 28.12.2001

	osakelkm**	%
Yritykset yhteensä	4 586 801	13,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset yhteensä	9 768 181	27,9
Julkisyhteisöt yhteensä	8 523 140	24,4
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2 101 010	6,0
Kotitaloudet yhteensä	4 816 523	13,8
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset	5 119 540	14,6
Yhteistili ja odotusluettelo	72 940	0,2
Kaikki yhteensä	34 988 135	100,0

31. Osakeomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 28.12.2001*

Osakkeiden määrä	Omistajat		Osakemäärä**	
	lkm	%	kpl	%
1 - 100	568	12,6	42 226	0,1
101 - 1.000	2646	58,5	1 348 675	3,9
1.001 - 10.000	1086	24,0	3 352 850	9,6
10.001 - 100.000	166	3,7	5 504 729	15,7
100.001 - 1.000.000	51	1,1	16 711 543	47,8
1.000.001 -	3	0,1	7 955 172	22,7
Yhteensä	4 520	100,0	34 915 195	99,8
Odotusluettelo ja yhteistili			72 940	0,2
Kaikki yhteensä	4 520	100,0	34 988 135	100,0

* Osakkeiden lukumäärissä on mukana yhteistilillä olevat 4 800 osaketta, jotka ovat jääneet kesäkuussa 1996 toteutetussa rahastoannissa jakamatta (ns. jakojäännös).

**Kokonaisosakemäärästä on vähennetty omien osakkeiden lukumäärä, joka 28.12.2001 oli 111 650 osaketta.

32. Suurimmat osakkeenomistajat 28.12.2001*

Osakkaat	kpl-määrä**	%
LEL Työeläkekassa	2 453 800	7,0
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 636 850	4,7
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Varma-Sampo	950 000	2,7
Sampo Rahoitus Oy	909 185	2,6
OP-Delta sijoitusrahasto	709 700	2,0
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra	627 400	1,8
Sijoitusrahasto Nordea Fennia	579 750	1,7
Suomen Postin eläkesäätiö	556 200	1,6
Suomen Kuntaliitto ry	547 990	1,6
Placeringsfonden Aktia Secura	521 500	1,5
Muut	25 495 760	72,8
YHTEENSÄ	34 988 135	100,0

Omistaja	4 520	
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset	5 119 540	14,6 %
Hallitus ja toimitusjohtaja omistivat yhteensä yhtiön osakkeista***	68 216 kpl	0,19 %
Toimitusjohtajan optiotodistusten osuus yhtiön osakkeista		0,1 %

* Osakkeiden lukumäärissä ovat mukana yhteistilillä olevat 4 800 osaketta, jotka ovat jääneet kesäkuussa 1996 toteutetussa rahastoannissa jakamatta (ns. jakojäännös).

** Kokonaisosakemäärästä on vähennetty omien osakkeiden lukumäärä, joka 28.12.2001 oli 111 650 osaketta.

***Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen vuosipalkkiona saatuja osakkeita ei saa myydä, ennenkuin hallituksen jäsenyys päättyy. Näitä osakkeita oli yhteensä 22.116 kpl.

Novo Group konsernin konsernitilinpäätöksen jäljennökset ovat saatavissa konsernin pääkonttorista Valimotie 17 00380 Helsinki.

Tunnuslukujen laskentaperusteet:

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus (keskimäärin)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä + korko - ja muut rah.kulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin)}} \times 100$
Omavaraisuusaste	$\frac{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Tulos/osake	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä - verot - vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä}} \times 100$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}} \times 100$
Osinko/osake (osakeantioikaistu)	Tilikauden osinko osaketta kohden jaettuna asianomaisen tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukertomilla
Osinko/tulos-%	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu tilinpäätöspäivän päätöskurssi}}{\text{Tulos/osake}}$
Efektiiivinen osinkotuotto-%	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{tilinpäätöspäivän päätöskurssi}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste (Gearing)	$\frac{\text{Korolliset velat - rahat, pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Omapääoma + vähemmistöosuus}} \times 100$
Quick ratio	$\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - lyhytaikaiset saadut ennakot}}$

Helsingissä helmikuun 13. päivänä 2002

Veikko Kasurinen

Ilkka Hallavo

Matti Packalén

Juha Voittis

Risto Parjanne

Reijo Paajanen

Jorma Kielemniva

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Novo Group Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Novo Group Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2001. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty halli-

tuksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme kaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 13.helmikuuta 2002

TILINTARKASTAJIEN OY - ERNST & YOUNG
KHT-yhteisö

Mikael Holmström
KHT

Arto Kuusiola
KHT

Novo-konsernin hallinto perustuu osakeyhtiölakiin ja yhtiöjärjestykseen. Niiden mukaan määräysvalta, valvonta ja johto on jaettu yhtiökokouksen, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken.

Yhtiökokous

Novo Group Oyj:n yhtiökokous on konsernin ylin päättävä elin. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain mukaan kuuluvista tehtävistä. Niistä tärkeimpiä ovat yhtiöjärjestyksen muuttaminen, tilinpäätöksen vahvistaminen, osingonjaosta päättäminen, vastuuvapauden myöntäminen hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinta ja heille maksettavista palkioista päättäminen.

Novo Group Oyj:n hallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä, jotka valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenen toimikausi kestää seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Konsernin emoyhtiön hallituksen tehtävät ja vastuut

Hallituksella on ylin vastuu Novo-konsernin toiminnasta, hallintoperiaatteiden noudattamisesta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallitus päättää konsernin keskeisistä tavoitteista ja niiden saavuttamiseksi laadituista strategioista, toimintaa koskevista ohjeista sekä muista asioista, joilla konsernin toiminnan laajuus ja koko huomioon ottaen on huomattava merkitys. Tällaisia ovat muun muassa budjetit ja toimintasuunnitelmat, yritys- ja liiketoimintakaupat, henkilöstö- ja palkitsemispolitiikka, konsernin sisäiset seuranta-järjestelmät ja tarkastus, riskienhallinta sekä konsernin toiminnallinen rakenne.

Hallituksen jäsenistä ei ole muodostettu pysyviä komiteoita käsittelemään erikseen määriteltyjä asioita, vaan niiden käsittelyyn ja päätöksentekoon

osallistuu koko hallitus. Tarpeen vaatiessa hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja yhdessä valmistelevat tietyt asiat hallitukselle.

Toimitusjohtaja

Hallitus valitsee yhtiön toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja voidaan valita hallituksen jäseneksi. Hallitus päättää toimitusjohtajalle maksettavasta korvauksesta ja muista eduista. Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeiset ehdot on määritelty kirjallisesti.

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa ja valvoa yhtiön liiketoimintaa hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtaja toimii konsernin johtoryhmän puheenjohtajana.

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän muodostavat toimitusjohtaja puheenjohtajana ja jäseninä konsernin emoyhtiön hallituksen toimitusjohtajan esittelystä nimeämät divisioona- ja konsernihallinnon johtajat.

Johtoryhmä kokoontuu kuukausittain. Sen tehtävänä on seurata ja valvoa konsernin kannalta tärkeiden strategioiden ja tavoitteiden sekä yhtenäisen henkilöstöpolitiikan ja palkitsemiskäytännön toteutumista. Johtoryhmä toimii puheenjohtajansa valtuuksin.

Johtaminen ja valvonta

Konsernin johtaminen perustuu hallituksen konsernitasolla vahvistamaan budjettiin ja tuloskorttiin (Balanced Scorecard) ja konsernin johtoryhmän niistä johtamiin ja päättämiin divisioonien ja konsernihallinnon yksiköiden tuloskortteihin.

Konsernissa noudatettava tulospalkkausjärjestelmä perustuu budjetissa vahvistettuihin tulostavoitteisiin ja tuloskortteihin. Valvonnalla edistetään ja seurataan tulostavoitteiden saavuttamista. Toimintojen valvonta kuuluu hallitukselle, toimitusjohtajalle, konsernin johtoryhmän jäsenille ja muille esimiehille.

Konsernin sisäinen ja ulkoinen laskenta hoide-
taan keskitetysti konsernin taloushallintoyksikössä.

Johdon palkkiot

Varsinainen yhtiökokous vahvistaa vuosittain halli-
tuksen jäsenten palkkiot. Toimitusjohtajan ja kaik-
kien konsernin johtoryhmän jäsenten kokonais-
palkkaus on sidottu tulokseen.

Hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja konsernin
johtoryhmän jäsenten palkat ja muut edut. Toimi-
tusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet ovat
tällä hetkellä koko Novon henkilöstöä koskevan
optiojärjestelyn piirissä.

Tilintarkastus

Konsernin tilintarkastuksesta vastaa kaksi tilintar-
kastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa. Toisen varsi-
naisen tilintarkastajan ja toisen varatilintarkastajan
tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilin-
tarkastaja (KHT). Tilintarkastajaksi voidaan valita
Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyh-
teisö.

Tilintarkastajien toimikausi on yhtiön tilikausi
ja heidän tehtävänsä päättyy seuraavan varsinaisen
yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajat rapor-
toivat tarkastushavainnoistaan tarpeen mukaan hal-
litukselle ja osallistuvat hallituksen kokoukseen ker-
ran vuodessa.

Riskienhallinta

Konsernin riskienhallinnalla pyritään rahoitukseen,
omaisuuteen, henkilöstöön, ympäristöön ja opera-
tiiviseen toimintaan kohdistuvien vahinkoriskien
tunnistamiseen ja minimointiin.

Sisäpiirisäännöt

Yhtiö käyttää sisäpiirisääntelyssään pääosin listau-
tumisen yhteydessä vuonna 1997 luotua sisäpiiri-
säännöstöä.

JOHTORYHMÄ

Novo-konsernin johtoryhmän jäsenet 1.3.2002 alkaen.
Osakkeen omistukset 28.12.2001.

- Jorma Kielessen, konsernijohtaja
(omistaa Novon osakkeita 48 464 kpl)
- Harri Mäkitie, divisioonajohtaja (250 kpl)
- Kari Kontula, divisioonajohtaja (2 500 kpl)
- Kimmo Koivisto, divisioonajohtaja (-)
- Martti Ala-Härkönen, talous, rahoitus ja liiketoiminnan
kehitys -kompetenssin johtaja (750 kpl)
- Tarja Virmala, henkilöstö, viestintä ja markkinointi
-kompetenssin johtaja (1 500 kpl)
- Heikki Tiihonen, myynti ja asiakashallinta -kompetens-
sin johtaja (-)
- Raimo Anttila, johtaja (1 000 kpl)
- Matti Mäkelin, toimitusjohtaja (10 500 kpl)
- Jouko Malinen, pääluottamusmies (690 kpl)
- Olli Ahovaara, luottamusmies (120 kpl)

JOHTO JA JOHDON OMISTUS

Novo Group Oyj:n toimitusjohtaja omistaa 28.12.2001
osakerekisterin mukaan yhteensä 48 464 kpl Novo
Group Oyj:n osaketta. Osakkeet edustavat 0,14 pro-
senttia Novo Group Oyj:n osakepääomasta ja äänival-
lasta.

Hallituksen jäsenet omistavat 28.12.2001 osakere-
kisterin mukaan yhteensä 68 216 kpl Novo Group
Oyj:n osaketta. Osakkeet edustavat 0,19 prosenttia
Novo Group Oyj:n osakepääomasta ja äänivallasta.

NOVO GROUP OYJ:N HALLITUKSEN JÄSENET

Puheenjohtaja
Veikko Kasurinen
(kauppat. tohtori, 55)

Altia Group Oy:n pääjohtaja, omistaa 3 876 kpl Novon osakkeita.

- Altia Group Oy, hallituksen jäsen
- Havistra Oy, puheenjohtaja
- Primalco Oy, puheenjohtaja
- Finlandia Vodka Worldwide Ltd, Chairman
- Henki-Sampo Oy, hallintoneuvoston jäsen
- Elintarviketeollisuusliitto, hallituksen jäsen
- Kansainvälisen kauppakamarin Suomen valtuuskunta, hallituksen jäsen

Varapuheenjohtaja
Ilkka Hallavo
(ekonomi, 46)

Sampo Oyj:n johtaja, omistaa 4 020 kpl Novon osakkeita.

- Sampo Pankki Oyj, toimitusjohtaja, johtokunnan jäsen
- Sampo Rahoitus Oy, Sampo Liikekiinteistöt Oy, Sampo Luotto Oyj ja Sampo MB Group Oy, hallituksen puheenjohtaja
- MB Equity Partners Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Suomen Pankkiyhdistys, hallituksen 2. varapuheenjohtaja
- Pankkialan asiakasneuvontatoimisto, johtokunnan jäsen
- Finpro ry, hallintoneuvoston jäsen
- Eurogiro Network AIS, hallituksen jäsen

Jorma Kielemniva
(varatuomari, 56)

Novo Group Oyj:n toimitusjohtaja, omistaa 48 464 kpl Novon osakkeita.

- Novo Group Oyj:n hallituksen jäsen
- Novo Group Oyj:n osakkuusyhtiöiden IT-Solicom Oy, Silta Oy ja Medici Data Oy, hallituksen jäsen
- Tietoalojen liiton hallituksen puheenjohtaja
- Eläke-Fennian hallintoneuvoston jäsen
- Palvelutyönantajat ry:n hallituksen jäsen

Reijo Paajanen
(DI, 45)

Minutor Oy:n toimitusjohtaja, omistaa 2 964 kpl Novon osakkeita.

- Digia Oy:n hallituksen jäsen
- Infosto Mediat Oy:n hallituksen jäsen
- Solid Information Technology Oy:n hallituksen jäsen
- Wicom Communications Ltd:n hallituksen puheenjohtaja

Matti Packalén
(DI, ekonomi, 54)

Alma Media Oyj:n toimitusjohtaja, omistaa 2 964 kpl Novon osakkeita.

- TV4, Ruotsi, hallituksen puheenjohtaja
- Kansainvälinen kauppakamari ICC, hallituksen jäsen ja Suomen osaston hallituksen puheenjohtaja
- Viestinnän keskusliitto, hallituksen puheenjohtaja
- Viestintätyönantajat VTA ry, hallituksen puheenjohtaja
- Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliitto TT, hallituksen ja työvaliokunnan jäsen
- Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja
- IIC International Institute of Communications, president

Risto Parjanne
(YTM, 55)

Suomen Kuntaliiton toimitusjohtaja, omistaa 2 964 kpl Novon osakkeita.

- Kunnallistalouden ja hallinnon neuvottelukunnan jäsen
- Talousneuvoston jäsen
- Tilastokeskuksen johtokunnan jäsen
- Valtio-kunta neuvottelukunnan jäsen
- Puolustustaloudellisen suunnittelukunnan jäsen
- Kuntarahoitus Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Juha Voittis
(tal. maist., 53)

Talent Partners Ltd, Senior Adviser, New Business Development, omistaa 2 964 kpl Novon osakkeita.

- Nanso Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Prefere Oy, hallituksen puheenjohtaja

NOVO-KONSERNIN MYYNNIN YHTEYSTIEDOT

Myynti- ja asiakashallinta

johtaja Heikki Tiihonen
puh. 0205 66 3980
GSM 040 739 9100
heikki.tiihonen@novogroup.com

Ulkomaiset asiakkaat

vientijohtaja Harri Tammi
puh. 0205 66 2734
GSM 040 550 9370
harri.tammi@novogroup.com

Kaupan ja finanssialan sektori

myyntijohtaja Rainer Lund
puh. 0205 66 3521
GSM 040 737 3925
rainer.lund@novogroup.com

Kuntasektori

myyntijohtaja Pauli Päivärinta
puh. 0205 66 4363
GSM 040 759 1366
pauli.paivarinta@novogroup.com
Kuntasektorin aluemyynti

Palvelut-, kuljetus- ja mediasektori

myyntijohtaja Rainer Lund
puh. 0205 66 3521
GSM 040 737 3925
rainer.lund@novogroup.com

Telecom-sektori

myyntijohtaja Tapio Joenpolvi
puh. 0205 66 3506
GSM 0400 446 995
tapio.joenpolvi@novogroup.com

Teollisuuden sektori

myyntijohtaja Maria Walden
puh. 0205 66 2189
GSM 040 559 0531
maria.walden@novogroup.com

Terveydenhuollon sektori

myyntijohtaja Jukka Kotro
puh. 0205 66 3360
GSM 0400 497 886
jukka.kotro@novogroup.com

Valtiosektori

myyntijohtaja Jukka Kotro
puh. 0205 66 3360
GSM 0400 497 886
jukka.kotro@novogroup.com

Jälleenmyynti

myyntipäällikkö Raimo Sallinen
puh. 0205 66 6637
GSM 040 743 1930
raimo.sallinen@novogroup.com

Myyntihallinto

myyntijohtaja Kari Ylinen
puh. 0205 66 2382
GSM 0400 484 109
kari.ylinen@novogroup.com

YHTEYSTIEDOT

YHTEYSTIEDOT

■ Pääkonttori:

Novo

Valimotie 17 (PL 38)
00380 Helsinki
puh. 0205 6686
faksi 0205 66 2370
info@novogroup.com
www.novogroup.com

- Tarkemmat yhteystiedot kotimaan toimipisteistä löytyvät osoitteesta:
www.novogroup.com/yhteystiedot

Ulkomaiset toimipaikat:

Novo Ivc Ltd

Regent Square House
The Parade
Leamington Spa
Warwickshire CV32 4NL
UNITED KINGDOM
puh. +441 926 831 173
faksi +441 926 330 311
www.novoivc.com
mail@novoivc.com

Novo BCS AS

Türi tn 10c
TALLINN 11313
ESTONIA
puh. +372 6 501 300
faksi +372 6 501 309
www.novobcs.ee
novobcs@novobcs.ee

Novo Cetec B.V.

P.O. Box 1201
NL-3430 BE Nieuwegein
THE NETHERLANDS
puh. +31 30 602 0000
faksi +31 30 603 9834
www.novocetec.com
info@novocetec.com

Novo Group GmbH

P.O. Box 350141   Mündelheimerweg 37
40443 Düsseldorf   40472 Düsseldorf
GERMANY   GERMANY
puh. +49 211 51806 0
faksi +49 211 51806 1016
www.novogroup.com
salesde@novogroup.com

Beijing Novo Information Technology Co. Ltd

Room B1101 Jin Yun Building
No.43A Xi Zhi Men North Street
Haidian District, Beijing 100044
P.R.CHINA
puh. +86 10 6223 0370
faksi +86 10 6223 2047
www.beijingnovo.com
service@beijingnovo.com

Guangzhou Novo Information Technology Development Co. Ltd

Room 2607 South Tower
World Trade Center Complex
371-375 Huan Shi Dong Rd.
Guangzhou 510095
P.R. CHINA
puh. +86 20 877 62 508
faksi +86 20 877 62 518
www.novogroup.com

Novo Information Technology Inc.

7887 East Belleview Avenue, Suite 1100
Englewood, Colorado 80111, U.S.A.
puh. +1-303-228-1658
faksi +1-303-228-2281
info@novogroup.com

Novo Group Oyj
PL 38 (Valimotie 17)
00381 Helsinki
puhelin 0205 6686
faksi 0205 66 2370
www.novogroup.com